

IZVJEŠĆE

O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

rujan 2026.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Zagreb, Rockefellerova 7**

IZVJEŠĆE

O OSOBAMA S INVALIDITETOM U REPUBLICI HRVATSKOJ

Autor:

doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.
specijalist javnog zdravstva, znanstveni suradnik

Suradnici:

Martina Ivanić, mag. med. techn.
dr. sc. Ana Vuljanić, prof., univ. mag. admin. sanit.
Manuela Ivić, mag. polit., univ. spec. pol.
Maja Jagarčec, mag. sanit. ing.
Antonija Kocijan, san. teh.
Marko-Damir Blagus, zdr. lab. teh.
Mia Ilić, univ. mag. psych.
Manuela Radošević

Zagreb, rujan 2026. godine

UVOD	4
Izvori podataka	4
1. REPUBLIKA HRVATSKA	5
1.1. Opći sociodemografski podaci	5
1.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	7
2. BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA	12
2.1. Opći sociodemografski podaci	12
2.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	13
3. BRODSKO-POSAVSKA ŽUPANIJA	17
3.1. Opći sociodemografski podaci	17
3.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	18
4. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA	22
4.1. Opći sociodemografski podaci	22
4.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	23
5. GRAD ZAGREB	27
5.1. Opći sociodemografski podaci	27
5.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	27
6. ISTARSKA ŽUPANIJA	31
6.1. Opći sociodemografski podaci	31
6.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	33
7. KARLOVAČKA ŽUPANIJA	36
7.1. Opći sociodemografski podaci	36
7.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	37
8. KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA	41
8.1. Opći sociodemografski podaci	41
8.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	42
9. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA	46
9.1. Opći sociodemografski podaci	46
9.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	48
10. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA	51
10.1. Opći sociodemografski podaci	51
10.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	52
11. MEĐIMURSKA ŽUPANIJA	55
11.1. Opći sociodemografski podaci	55
11.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	56
12. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA	60
12.1. Opći sociodemografski podaci	60
12.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	62
13. POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA	65
13.1. Opći sociodemografski podaci	65
13.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	66
14. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA	69
14.1. Opći sociodemografski podaci	69
14.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	71
15. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA	74
15.1. Opći sociodemografski podaci	74
15.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	75
16. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA	79
16.1. Opći sociodemografski podaci	79
16.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	82
17. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA	85
17.1. Opći sociodemografski podaci	85
17.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	86
18. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA	90
18.1. Opći sociodemografski podaci	90
18.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	91

19. VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA.....	95
19.1. Opći sociodemografski podaci	95
19.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	96
20. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA	99
20.1. Opći sociodemografski podaci	99
20.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	100
21. ZADARSKA ŽUPANIJA	104
21.1. Opći sociodemografski podaci	104
21.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	106
22. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA.....	109
22.1. Opći sociodemografski podaci	109
22.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala	111

Uvod

Prema procjenama Ujedinjenih naroda (UN) problem invalidnosti je mnogo rašireniji nego što se inače misli: od deset stanovnika svake zemlje bar je jedan u izvjesnoj mjeri osoba s invaliditetom. Raspolaganje odgovarajućim podacima o dizabilitetu – invaliditetu preduvjet je za planiranje odgovarajućih preventivnih mjera i donošenje programa za osobe s invaliditetom. Uostalom, unapređenje razine zdravlja pučanstva ima za cilj i dodavanje života godinama, odnosno povećanje broja godina života bez bolesti i invaliditeta.

Republika Hrvatska je prepoznajući taj problem donijela Zakon o Registru osoba s invaliditetom (NN 64/01, NN 63/22), koji propisuje način prikupljanja, obrade i zaštite tajnosti podataka o osobama s invaliditetom. Registar se vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, a počeo je s radom 2002. godine. **Prema navedenom Zakonu osoba s invaliditetom je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.**

Izvori podataka

Podaci se u Registar osoba s invaliditetom prikupljaju iz službenih evidencija:

1. zavoda nadležnog za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
2. zavoda nadležnog za obvezno zdravstveno osiguranje
3. zavoda nadležnog za mirovinsko osiguranje
4. zavoda nadležnog za zapošljavanje
5. ministarstva nadležnog za upravu
6. ministarstva nadležnog za obrazovanje
7. ministarstva nadležnog za hrvatske branitelje
8. upravnog tijela županije nadležnog za poslove obrazovanja odnosno upravnih tijela Grada Zagreba nadležnih za obavljanje poslova vezanih za ostvarivanje prava djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom
9. zdravstvenih ustanova na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite
10. drugih korisnika osobnog identifikacijskog broja (OIB), u smislu zakona kojim se propisuje OIB, koji vode evidencije o podacima iz članka 5. stavka 2. Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22).

Ovogodišnje izvješće o osobama s invaliditetom sadrži prikaze općih sociodemografskih parametara te podatke o težini invaliditeta, vrstama oštećenja, oštećenjima funkcionalnih sposobnosti i vrstama pomagala koje koriste osobe s invaliditetom za Republiku Hrvatsku te za svaku županiju zasebno. Sve obrade iz ovog izvještaja provedene su s obzirom na stanje dana 28.09.2026. i u potpunosti su prilagođene novom načinu vještačenja, te nema mogućnosti za analizu podataka koji su se nekad prikupljali po starom načinu utvrđivanja invaliditeta. Iz navedenog razloga se ne može primjerice provesti obrada prema završenom stupnju obrazovanja i životnim uvjetima (Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom to nema kao obavezno polje prilikom vještačenja). Obrada podataka o vrstama pomagala koje koriste osobe s invaliditetom provedena je sukladno dostavljenim podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Izvještaj od 2026. godine sadrži i prikaz stupnjevanja invaliditeta, u skladu s preporukama Svjetske zdravstvene organizacije i Međunarodne klasifikacije funkcioniranja, onesposobljenosti i zdravlja, na blagi, umjereni, teži i teški. Opis metodologije izrade stupnjevanja opisan je u napomeni ispod tablice 3.a.

Važno je ovdje istaknuti i metodologiju izračuna prevalencija. Za izračun prevalencije invaliditeta u Republici Hrvatskoj i po županijama korišteni su parametri Registra osoba s invaliditetom te službene procjene broja stanovnika Državnog zavoda za statistiku za 2024. godinu.

1. Republika Hrvatska

1.1. Opći sociodemografski podaci

U Republici Hrvatskoj, po stanju na dan 28.09.2026., živi 730.987 osoba s invaliditetom od čega je 386.270 muškog spola (52,8%) i 344.717 ženskog spola (47,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,9% ukupnog stanovništva RH (tablica 2) - *vidi napomenu o načinu izračuna prevalencije ispod tablice 2*. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 358.806 (49,1%), je u dobnoj skupini 65+, dok je 282.448 (38,6%) osoba u radno-aktivnoj dobi, 20 - 64 godine (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina, i to u udjelu od 12,3%. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko-dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi 29,2% od ukupnog broja osoba s invaliditetom (tablica 1). Međutim, razmotri li se koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, dolazimo do podatka da je najveći udio u Šibensko-kninskoj županiji, s time da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Sisačko-moslavačkoj županiji, u radno-aktivnoj dobi u Požeško-slavonskoj županiji, a u Šibensko-kninskoj županiji u dobi iznad 65 godina (tablica 2).

Tablica 1. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, županijama prebivališta te dobnim skupinama

ŽUPANIJA PREBIVALIŠTA	Dobne skupine						Ukupno
	0 - 19		20 - 64		65+		
	m	ž	m	ž	m	ž	
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1.123	654	5.039	3.806	4.785	5.795	21.202
BRODSKO-POSAVSKA	1.451	948	6.273	3.849	6.021	5.534	24.076
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	1.180	790	3.852	2.732	3.987	3.742	16.283
GRAD ZAGREB	12.705	8.686	24.305	22.108	24.279	33.793	125.876
ISTARSKA	1.667	1.014	4.995	4.736	5.953	6.772	25.137
KARLOVAČKA	1.675	1.139	4.537	3.214	4.843	5.365	20.773
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1.668	1.024	4.964	4.074	4.573	6.022	22.325
KRAPINSKO-ZAGORSKA	1.725	1.181	5.455	4.672	5.811	6.454	25.298
LIČKO-SENJSKA	323	214	2.132	1.209	2.276	1.983	8.137
MEĐIMURSKA	1.462	1.089	4.406	4.278	3.803	4.565	19.603
OSJEČKO-BARANJSKA	3.580	2.469	12.967	9.928	12.142	12.536	53.622
POŽEŠKO-SLAVONSKA	627	451	3.707	2.589	3.636	3.730	14.740
PRIMORSKO-GORANSKA	2.554	1.624	7.032	6.580	9.187	11.319	38.296
SISAČKO-MOSLAVAČKA	2.825	2.049	6.982	4.682	7.375	7.081	30.994
SPLITSKO-DALMATINSKA	6.356	4.485	19.355	13.740	20.560	22.753	87.249
ŠIBENSKO-KNINSKA	1.133	712	4.817	3.179	6.749	6.856	23.446
VARAŽDINSKA	1.886	1.344	6.225	5.613	6.202	7.983	29.253
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	973	672	3.681	2.749	3.663	4.008	15.746
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1.489	1.036	7.547	5.055	7.290	7.450	29.867
ZADARSKA	1.712	1.030	5.946	3.958	7.144	6.209	25.999
ZAGREBAČKA	4.835	3.237	10.784	9.039	10.656	11.440	49.991
Nespecificirano	559	377	4.512	1.145	12.314	4.167	23.074
Ukupno	53.508	36.225	159.513	122.935	173.249	185.557	730.987

Napomena:

1. obrada podataka moguća je i po petogodišnjim dobnim skupinama
2. *nespecificirano* – županija prebivališta nije navedena ili mjesto prebivališta nije u službenom šifrniku naselja

Tablica 2. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije te u pojedinim dobnim skupinama – prevalencija invaliditeta na 100 stanovnika

Županija prebivališta	Prevalencija invaliditeta (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnj skupini 0 - 19 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnj skupini 20 - 64 (%)	Prevalencija invaliditeta u dobnj skupini 65+ (%)
ŠIBENSKO-KNINSKA	24,4	11,2	15,4	49,6
POŽEŠKO-SLAVONSKA	24,3	9,0	18,6	49,5
VIROVITIČKO-PODRAVSKA	23,4	12,8	16,7	48,1
SISAČKO-MOSLAVAČKA	23,1	20,5	15,4	41,6
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	22,5	13,9	15,9	46,5
VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	21,8	9,6	16,4	43,8
BJELOVARSKO-BILOGORSKA	21,6	9,3	16,2	43,3
OSJEČKO-BARANJSKA	21,5	13,0	15,9	41,9
KRAPINSKO-ZAGORSKA	21,2	13,3	14,2	46,9
SPLITSKO-DALMATINSKA	20,3	12,9	13,3	44,2
BRODSKO-POSAVSKA	19,1	9,9	14,2	37,9
KARLOVAČKA	19,0	14,8	12,4	36,3
LIČKO-SENJSKA	18,8	7,0	13,7	38,2
MEĐIMURSKA	18,7	11,5	14,5	36,4
VARAŽDINSKA	18,4	11,0	12,5	41,1
GRAD ZAGREB	16,2	14,2	10,0	36,0
ZAGREBAČKA	16,1	13,3	10,9	32,8
ZADARSKA	15,7	8,6	10,6	33,0
PRIMORSKO-GORANSKA	14,4	9,6	9,0	29,0
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	14,0	8,6	10,0	28,1
ISTARSKA	12,3	7,7	8,2	25,1
Republika Hrvatska	18,9	12,3	12,6	39,8

Napomena:

- za izračun ukupne prevalencije u RH, prevalencije po županijama te prevalencije po dobnim skupinama korišteni su podaci iz tablice 1 ovoga biltena te rezultati Procjene stanovništva za 2024. (Državni zavod za statistiku, 2026.)

Prema podacima Očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, u RH su zabilježeni podaci za 28.263 osobe pri čemu 24.750 osoba s invaliditetom (46,7% muškog spola i 53,3% ženskog spola) zadovoljava kriterije Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom (NN 75/18) i poslodavac ih može računati u kvoti.

U Registar osoba s invaliditetom pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 49.847 osoba s time da je veći broj muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja i mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U RH živi 46.132 branitelja s invaliditetom. Zabilježeno je i 3.127 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

1.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

U tablici 3.a. prikazana je struktura osoba s invaliditetom prema kategoriji težine invaliditeta, s podacima razvrstanim prema županiji prebivališta. Od ukupno 730.987 osoba s invaliditetom, kod kojih je evidentirana kategorija težine, najzastupljenije je umjereno oštećenje, a potom teži, blagi i teški invaliditet. Za 206.902 osobe kategorija težine invaliditeta nije klasificirana.

Tablica 3.a. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema težini invaliditeta (ICF kategorizacija) prema županiji prebivališta

Županija prebivališta	Teški invaliditet	Teži invaliditet	Umjereni invaliditet	Blagi invaliditet	Neklasificirane osobe	Ukupno
Bjelovarsko-bilogorska	3.111	4.577	4.804	3.098	5.612	21.202
Brodsko-posavska	3.863	3.661	5.645	4.730	6.177	24.076
Dubrovačko-neretvanska	2.660	3.105	3.395	3.037	4.086	16.283
Grad zagreb	18.811	23.667	28.601	15.182	39.615	125.876
Istarska	3.543	5.734	6.116	3.331	6.413	25.137
Karlovačka	2.808	4.620	5.022	3.422	4.901	20.773
Koprivničko-križevačka	4.000	4.850	4.966	3.377	5.132	22.325
Krapinsko-zagorska	3.705	5.309	5.917	2.421	7.946	25.298
Ličko-senjska	1.029	1.727	1.968	1.320	2.093	8.137
Međimurska	3.292	4.293	4.411	2.359	5.248	19.603
Osječko-baranjska	7.374	8.611	12.496	12.195	12.946	53.622
Požeško-slavonska	2.354	2.860	3.485	2.627	3.414	14.740
Primorsko-goranska	5.081	8.634	9.204	5.157	10.220	38.296
Sisačko-moslavačka	3.975	6.817	7.496	5.228	7.478	30.994
Splitsko-dalmatinska	13.429	17.777	20.546	12.504	22.993	87.249
Šibensko-kninska	3.519	7.575	5.329	2.969	4.054	23.446
Varaždinska	4.911	6.432	6.137	3.672	8.101	29.253
Virovitičko-podravska	2.446	3.332	3.854	2.961	3.153	15.746
Vukovarsko-srijemska	4.393	4.325	7.499	7.748	5.902	29.867
Zadarska	4.302	4.436	5.008	5.700	6.553	25.999
Zagrebačka	7.287	9.430	11.096	5.831	16.347	49.991
Nespecificirano	831	950	1.780	995	18.518	23.074
Republika Hrvatska	106.724	142.722	164.775	109.864	206.902	730.987

Metodologija izrade podataka iz tablice 3.a.

Od 2026. godine Hrvatski zavod za javno zdravstvo u prikaz podataka o osobama s invaliditetom uvodi stupnjevanje invaliditeta u skladu s preporukama Svjetske zdravstvene organizacije i Međunarodnom klasifikacijom funkcioniranja, onesposobljenosti i zdravlja (ICF), koja je prevedena na hrvatski jezik i primjenjuje se u dijelovima sustava valorizacije invaliditeta u hrvatskom sustavu. Prema ovoj klasifikaciji, invaliditet se razvrstava u četiri stupnja, odnosno blagi, umjereni, teži i teški. Kako bi se invaliditet mogao razvrstati u navedena četiri stupnja, bilo je potrebno postojeća mjerila invaliditeta u Republici Hrvatskoj – postotak (%) oštećenja organizma/tjelesnog oštećenja i/ili stupnjeve težine invaliditeta/težine oštećenja funkcionalnih sposobnosti – kategorizirati u skladu s tim stupnjevima.

Na taj način:

- a) U blagi invaliditet uvrštene su osobe koje imaju:
 - 20%, 30% ili 40% invaliditeta, bez sumiranja postotaka
 - postotak invaliditeta dobiven sumiranjem pojedinačnih postotaka koji nisu veći od 30%
 - I. stupanj težine invaliditeta/težine oštećenja funkcionalne sposobnosti
- b) U umjereni invaliditet uvrštene su osobe koje imaju:
 - 50%, 60% ili 70% invaliditeta, bez sumiranja postotaka
 - 60%-90% invaliditeta dobivenog sumiranjem postotaka, pri čemu je najmanji pojedinačni postotak koji se sumira 40 %
 - II. stupanj težine invaliditeta/težine oštećenja funkcionalne sposobnosti
- c) U teži invaliditet uvrštene su osobe koje imaju:
 - 80% i/ili 90% oštećenja organizma kod kojih nema sumiranja postotaka manjih od 80% i/ili 90%; znači osobe s jednokratnim/"čistim" 80% i/ili 90%
 - III. stupanj težine invaliditeta/težine oštećenja funkcionalne sposobnosti
 - 100% oštećenja organizma nastalog sumiranjem postotaka, pri čemu je najmanji sumirani postotak 60%
- d) U teški invaliditet uvrštene su osobe koje imaju:
 - 100% oštećenja organizma kod koje nema sumiranja postotaka manjih od 100%; znači osobe s jednokratnim/"čistim" 100%
 - IV. stupanj težine invaliditeta/težine oštećenja funkcionalne sposobnosti
 - u zapisu samo sljedeće MKB 10 šifre (bez navođenja postotka ili razine funkcionalnog oštećenja): G82.5 tetraplegija; H54.0 slijepoća; H91.94 gluhoća; G71.0 mišićna distrofija; Z89.5 amputacija oba ekstremiteta gornji/donji; F73 teške intelektualne teškoće + ASD; G80.0 teški oblici cerebralne paralize s potpunom nepokretnosti osobe – u budućnosti potrebna moguća korekcija ove liste dijagnoza

Potrebno je posebno istaknuti da Registar sadržava i podatke za osobe vještačene prije 2015. godine koje nemaju postotak oštećenja organizma/tjelesnog oštećenja i/ili stupnjeve težine invaliditeta/težine oštećenja funkcionalne sposobnosti kao mjerila težine invaliditeta. Riječ je prvenstveno o osobama vještačenima u sustavu socijalne skrbi za koje su u Registar dostavljeni Nalaz i mišljenje tadašnjih prvostupajskih ili drugostupajskih tijela vještačenja.. Budući da te osobe nisu vještačene prema novim propisima, za njih nisu utvrđena mjerila invaliditeta (postotak oštećenja organizma/tjelesnog oštećenja i/ili stupnjevi težine invaliditeta/težine oštećenja funkcionalne sposobnosti). Navedene osobe su nositelji prava za osobe s invaliditetom koje je tada izdavalo ministarstvo nadležno za socijalnu skrb. Među tim pravima posebno se ističe pravo na tuđu njegu i pomoć.

Ovakva podjela invaliditeta služi isključivo za znanstvene i stručne svrhe te ni na koji način ne utječe na ostvarivanje prava osoba s invaliditetom.

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 3.b). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 3.c.

Tablica 3.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	254.024	34,8	66
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	243.047	33,2	63
Oštećenja lokomotornog sustava	233.353	31,9	60
Mentalna oštećenja	168.223	23,0	43
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	135.477	18,5	35
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	56.500	7,7	15
Intelektualna oštećenja	34.854	4,8	9
Oštećenja vida	26.960	3,7	7
Oštećenja sluha	26.520	3,6	7
Oštećenja perifernog živčanog sustava	24.172	3,3	6
Poremećaji iz spektra autizma	7.860	1,1	2
Gluhosljepoća	140	0,02	< 0,1

Tablica 3.c. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	7.078	43.122	77.124
	m	13.593	54.765	58.342
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	4.109	46.441	83.376
	m	5.573	35.992	67.556
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	1.998	39.335	86.382
	m	2.092	42.697	60.849
Mentalna oštećenja	ž	3.599	26.813	35.998
	m	8.135	54.072	39.606
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	9.984	19.906	36.623
	m	13.280	24.431	31.253
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	10.162	8.276	1.605
	m	19.405	15.100	1.952
Intelektualna oštećenja	ž	2.898	10.493	1.357
	m	4.480	14.331	1.295
Oštećenja vida	ž	871	4.118	8.778
	m	1.034	5.375	6.784
Oštećenja sluha	ž	732	3.691	8.137
	m	1.017	5.104	7.839
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	276	5.129	5.810
	m	357	6.474	6.126
Poremećaji iz spektra autizma	ž	1.183	540	148
	m	4.198	1.510	281
Gluhosljepoća	ž	3	31	27
	m	1	43	35

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u RH oko 9,8% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 37.116 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 1.825 branitelja Domovinskog rata, dok ih 203 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 4 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 4. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	33.988
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	28.987
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	7.860
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	958
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	1.976
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	30.664
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	18.088
H90-H95	Drugi poremećaji uha	25.701
Q90	Down-sindrom	2.214
S48	Amputacija obje nadlaktice	32
S58	Amputacija obje podlaktice	10
S68	Amputacija obje šake	7
S78	Amputacija obje natkoljenice	28
S88	Amputacija obje potkoljenice	23
S98	Amputacija oba stopala	14
G35	Multipla skleroza	6.119

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom u RH su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 5.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 5.a i 5.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 5.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	51.424	92.641	91.861	47.693	379	283.998
Psihičke bolesti	11.490	24.694	19.918	7.869	63.755	127.726
Tjelesno oštećenje	20.393	34.946	21.214	14.323	103	90.979
Poremećaj glasa, jezika i govora	1.166	2.750	1.845	924	32.305	38.990
Intelektualne teškoće	1.345	3.138	5.493	11.852	10.481	32.309
Kronične bolesti kod djece	4.410	11.828	8.188	4.224	2	28.652
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	4.324	10.556	7.784	1.282	512	24.458
Oštećenje vida	5.682	4.006	3.030	4.016	5.332	22.066
Oštećenje sluha	4.602	4.466	3.633	923	4.567	18.191
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	15.583
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	2.000	3.929	775	6.704
Gluhosljepoća	-	-	10	83	4	97

Tablica 5.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	876	63.207	100.517
	m	989	46.766	71.643
Psihičke bolesti	ž	1.266	20.831	27.354
	m	2.547	43.809	31.919
Tjelesno oštećenje	ž	1.024	15.089	36.042
	m	1.187	16.337	21.300
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	6.805	6.873	389
	m	11.875	12.450	598
Intelektualne teškoće	ž	2.475	9.900	1.303
	m	3.839	13.558	1.234
Kronične bolesti kod djece	ž	11.707	1.215	-
	m	14.383	1.347	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	8.613	468	-
	m	14.592	785	-
Oštećenje vida	ž	626	3.183	7.647
	m	712	4.176	5.722
Oštećenje sluha	ž	545	2.778	5.134
	m	757	3.632	5.345
Višestruke teškoće	ž	1.939	3.650	47
	m	3.337	6.555	55
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	1.021	397	82
	m	3.778	1.261	165
Gluhosljepoća	ž	3	27	16
	m	1	31	19

Napomena: U ovom su izdanju izvješća prvi put prikazani podaci za skupinu 20 - 64 godina za kategorije „Kronične bolesti kod djece” i „Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja”, na razini RH i svih županija, zbog prelaska dijela osoba iz dječje u odraslu dob. U prethodnim izdanjima podaci su se odnosili samo na osobe do 19 godina.

U tablici 6 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u RH pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 6. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	43.970	49.084	93.054
Pomagala kod šećerne bolesti	37.235	27.722	64.957
Pomagala za urogenitalni sustav	16.327	33.574	49.901
Pomagala za kretanje	17.833	21.034	38.867
Druga pomagala	8.647	20.640	29.287
Ortoze	9.417	13.193	22.610
Slušna i surdotehnička pomagala	9.296	7.695	16.991
Obloge za rane	8.592	7.502	16.094
Ortopedske cipele	7.922	7.170	15.092
Pomagala za disanje	4.795	2.767	7.562
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	3.106	2.145	5.251
Potrošni dijelovi za proteze za noge	2.361	619	2.980
Proteze za noge	2.313	600	2.913
Pomagala za govor	748	141	889
Proteze za ruke	208	71	279
Pomagala za dijalizu	145	84	229
Ortoproteze i elektronički uređaji	24	21	45
Ukupno	172.939	194.062	367.001

2. Bjelovarsko-bilogorska županija

2.1. Opći sociodemografski podaci

U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., žive 21.202 osobe s invaliditetom od čega je 10.947 muškog spola (51,6%) i 10.255 ženskog spola (48,4%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 21,6% ukupnog stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.580 (49,9%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 8,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Bjelovarsko-bilogorska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da je ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Bjelovarsko-bilogorske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 7 i 8.

Iz Bjelovarsko-bilogorske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.867 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Bjelovarsko-bilogorskoj županiji živi 1.421 branitelj s invaliditetom te 78 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 7. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Bjelovarsko-bilogorske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
BJELOVAR	7.191	33,9	73
DARUVAR	2.170	10,2	22
GAREŠNICA	1.946	9,2	20
ČAZMA	1.247	5,9	13
GRUBIŠNO POLJE	1.157	5,5	12
ROVIŠĆE	789	3,7	8
ĐULOVAC	624	2,9	6
NOVA RAČA	542	2,6	6
KAPELA	526	2,5	5
DEŽANOVAC	496	2,3	5
SIRAČ	479	2,3	5
VELIKI GRĐEVAC	470	2,2	5
VELIKO TROJSTVO	451	2,1	5
IVANSKA	446	2,1	5
KONČANICA	429	2,0	4
ŠTEFANJE	395	1,9	4
ŠANDROVAC	374	1,8	4
HERCEGOVAC	365	1,7	4
BEREK	284	1,3	3
VELIKA PISANICA	263	1,2	3
VELIKA TRNOVITICA	221	1,0	2
SEVERIN	168	0,8	2
ZRINSKI TOPOLOVAC	162	0,8	2
Nepoznato	7	< 0,1	0,1
Ukupno	21.202		

Tablica 8. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Bjelovarsko-bilogorske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEREK	9	7	56	51	67	94
BJELOVAR	395	223	1.536	1.330	1.631	2.076
ČAZMA	70	49	299	192	283	354
DARUVAR	100	59	481	372	535	623
DEŽANOVAC	30	11	118	99	103	135
ĐULOVAC	30	17	217	110	134	116
GAREŠNICA	95	50	476	363	412	550
GRUBIŠNO POLJE	68	46	265	187	291	300
HERCEGOVAC	13	9	94	67	82	100
IVANSKA	18	20	120	71	102	115
KAPELA	27	6	144	98	116	135
KONČANICA	12	7	104	75	104	127
NOVA RAČA	35	20	117	94	116	160
ROVIŠĆE	65	34	235	157	144	154
SEVERIN	10	7	32	25	39	55
SIRAČ	15	17	128	82	135	102
ŠANDROVAC	17	16	81	61	90	109
ŠTEFANJE	21	20	110	87	77	80
VELIKA PISANICA	13	5	64	47	54	80
VELIKA TRNOVITICA	18	2	52	41	53	55
VELIKI GRĐEVAC	32	8	140	82	92	116
VELIKO TROJSTVO	20	13	123	86	94	115
ZRINSKI TOPOLOVAC	9	8	43	28	30	44

2.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 9.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 9.b.

Tablica 9.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	9.125	43,0	93
Oštećenja lokomotornog sustava	8.709	41,1	89
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodne anomalije i rijetke bolesti	7.566	35,7	77
Mentalna oštećenja	4.918	23,2	50
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.845	18,1	39
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.881	8,9	19
Intelektualna oštećenja	1.607	7,6	16
Oštećenja vida	975	4,6	10
Oštećenja perifernog živčanog sustava	903	4,3	9
Oštećenja sluha	888	4,2	9
Poremećaji iz spektra autizma	155	0,7	2
Gluhosljepoća	4	< 0,1	< 0,1

Tablica 9.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	150	1.556	3.012
	m	328	2.011	2.068
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	21	1.433	3.424
	m	45	1.628	2.158
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	58	1.350	2.815
	m	124	1.146	2.073
Mentalna oštećenja	ž	65	798	1.208
	m	175	1.635	1.037
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	127	602	1.168
	m	185	785	978
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	311	326	52
	m	585	559	48
Intelektualna oštećenja	ž	99	496	65
	m	167	727	53
Oštećenja vida	ž	14	111	339
	m	22	175	314
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	10	194	224
	m	11	234	230
Oštećenja sluha	ž	9	136	311
	m	18	190	224
Poremećaji iz spektra autizma	ž	11	18	8
	m	73	36	9
Gluhosljepoća	ž	0	0	2
	m	1	0	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji 0,3% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.350 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 50 branitelja Domovinskog rata, dok ih 5 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 10 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 10. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.129
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	701
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	155
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	29
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	61
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	905
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	578
H90-H95	Drugi poremećaji uha	942
Q90	Down-sindrom	42
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	143

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Bjelovarsko-bilogorske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 11.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 11.a i 11.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 11.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.999	3.233	3.200	1.090	10	9.532
Psihičke bolesti	419	816	575	240	1.627	3.677
Tjelesno oštećenje	509	1.352	776	588	4	3.229
Poremećaj glasa, jezika i govora	36	68	43	29	1.331	1.507
Intelektualne teškoće	55	123	231	356	727	1.492
Oštećenje vida	231	134	87	120	184	756
Oštećenje sluha	210	178	85	34	131	638
Kronične bolesti kod djece	56	208	194	94	0	552
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	424
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	37	128	151	26	16	358
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	23	73	22	118
Gluhosljepoća	-	-	0	3	0	3

Tablica 11.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	12	1.990	3.520
	m	12	1.640	2.358
Psihičke bolesti	ž	32	603	875
	m	79	1.301	787
Tjelesno oštećenje	ž	20	429	1.409
	m	28	559	784
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	255	286	9
	m	468	473	16
Intelektualne teškoće	ž	82	466	62
	m	137	694	51
Oštećenje vida	ž	5	115	274
	m	12	160	190
Oštećenje sluha	ž	10	84	199
	m	15	123	207
Kronične bolesti kod djece	ž	184	33	-
	m	309	26	-
Višestruke teškoće	ž	49	106	1
	m	94	172	2
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	113	7	-
	m	225	13	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	10	16	7
	m	60	22	3
Gluhosljepoća	ž	0	0	1
	m	1	0	1

U tablici 12 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 12. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.589	1.858	3.447
Pomagala kod šećerne bolesti	1.203	1.040	2.243
Pomagala za urogenitalni sustav	498	1.505	2.003
Pomagala za kretanje	583	809	1.392
Druga pomagala	274	550	824
Ortoze	270	366	636
Slušna i surdotehnička pomagala	347	280	627
Obloge za rane	290	313	603
Ortopedske cipele	219	201	420
Pomagala za disanje	147	64	211
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	82	45	127
Potrošni dijelovi za proteze za noge	77	20	97
Proteze za noge	74	19	93
Pomagala za govor	27	4	31
Pomagala za dijalizu	3	6	9
Proteze za ruke	6	0	6
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	1	3
Ukupno	5.691	7.081	12.772

3. Brodsko-posavska županija

3.1. Opći sociodemografski podaci

U Brodsko-posavskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 24.076 osoba s invaliditetom od čega je 13.745 muškog spola (57,1%) i 10.331 ženskog spola (42,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19,1% ukupnog stanovništva Brodsko-posavske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 11.555 (48%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Brodsko-posavska županija malo iznad prosjeka RH za ukupnu prevalenciju, iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i dobnu skupinu 65+ (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Brodsko-posavske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 13 i 14.

Iz Brodsko-posavske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.604 osobe s većim brojem muških osoba (62%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Brodsko-posavskoj županiji živi 2.221 branitelj s invaliditetom te 144 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 13. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Brodsko-posavske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
SLAVONSKI BROD	8.785	36,5	70
NOVA GRADIŠKA	2.685	11,2	21
STARO PETROVO SELO	968	4,0	8
SIBINJ	941	3,9	7
REŠETARI	917	3,8	7
ORIOVAC	814	3,4	6
CERNIK	733	3,0	6
GARČIN	726	3,0	6
NOVA KAPELA	714	3,0	6
OKUČANI	640	2,7	5
DONJI ANDRIJEVCI	472	2,0	4
DAVOR	459	1,9	4
BEBRINA	438	1,8	3
VRBJE	429	1,8	3
BUKOVLJE	427	1,8	3
VRPOLJE	400	1,7	3
BRODSKI STUPNIK	371	1,5	3
VELIKA KOPANICA	362	1,5	3
PODCRKAVLJE	344	1,4	3
GORNJA VRBA	339	1,4	3
GORNJI BOGIĆEVCI	337	1,4	3
KLAKAR	325	1,3	3
OPRISAVCI	294	1,2	2
SIKIREVCI	280	1,2	2
DRAGALIĆ	243	1,0	2
SLAVONSKI ŠAMAC	222	0,9	2
STARA GRADIŠKA	219	0,9	2
GUNDINCI	183	0,8	1
Nepoznato	9	< 0,1	0,1
Ukupno	24.076		

Tablica 14. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Brodsko-posavske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	M	ž
BEBRINA	36	25	140	61	108	68
BRODSKI STUPNIK	20	12	83	57	127	72
BUKOVLJE	26	19	137	72	113	60
CERNIK	25	22	189	122	195	180
DAVOR	25	10	141	73	113	97
DONJI ANDRIJEVCI	38	23	136	65	133	77
DRAGALIĆ	17	10	60	40	59	57
GARČIN	54	38	215	108	185	126
GORNJA VRBA	35	16	107	74	71	36
GORNJI BOGIČEVCI	11	9	92	51	78	96
GUNDINCI	12	8	52	37	48	26
KLAKAR	29	13	93	44	84	62
NOVA GRADIŠKA	136	98	643	442	635	731
NOVA KAPELA	48	19	183	97	164	203
OKUČANI	23	13	151	98	151	204
OPRISAVCI	13	11	85	49	76	60
ORIOVAC	48	33	218	117	219	179
PODCRKAVLJE	21	14	101	56	81	71
REŠETARI	39	26	233	146	247	226
SIBINJ	51	42	264	137	272	175
SIKIREVCI	32	14	75	48	71	40
SLAVONSKI BROD	572	392	2.104	1.450	2.154	2.113
SLAVONSKI ŠAMAC	7	3	85	25	63	39
STARA GRADIŠKA	1	4	60	35	62	57
STARO PETROVO SELO	52	32	272	147	230	235
VELIKA KOPANICA	35	15	120	53	81	58
VRBJE	22	17	103	73	106	108
VRPOLJE	23	10	127	69	94	77

3.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 15.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 15.b.

Tablica 15.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	9.122	37,9	72
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	8.497	35,3	67
Oštećenja lokomotornog sustava	8.031	33,4	64
Mentalna oštećenja	5.446	22,6	43
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	4.260	17,7	34
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.987	8,3	16
Intelektualna oštećenja	1.614	6,7	13
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.003	4,2	8
Oštećenja vida	902	3,7	7
Oštećenja sluha	902	3,7	7
Poremećaji iz spektra autizma	328	1,4	3
Gluhosljepoća	3	< 0,1	< 0,1

Tablica 15.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	232	1.418	2.523
	m	445	2.236	2.268
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	184	1.511	2.830
	m	310	1.328	2.334
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	49	1.168	2.680
	m	44	1.815	2.275
Mentalna oštećenja	ž	83	823	1.054
	m	190	1.888	1.408
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	215	624	1.070
	m	268	991	1.092
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	339	347	67
	m	591	582	61
Intelektualna oštećenja	ž	118	467	68
	m	204	674	83
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	7	146	160
	m	14	401	275
Oštećenja vida	ž	26	130	285
	m	22	219	220
Oštećenja sluha	ž	21	119	270
	m	35	183	274
Poremećaji iz spektra autizma	ž	45	25	9
	m	157	71	21
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Brodsko-posavskoj županiji županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 890 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 102 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 16 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 16. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.100
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.024
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	328
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	26
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	77
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.333
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	623
H90-H95	Drugi poremećaji uha	892
Q90	Down-sindrom	88
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	145

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Brodsko-posavske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 17.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 17.a i 17.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 17.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	2.015	3.517	2.250	2.189	10	9.981
Psihičke bolesti	388	931	505	158	1.848	3.830
Tjelesno oštećenje	521	1.135	704	481	6	2.847
Intelektualne teškoće	28	237	241	416	533	1.455
Poremećaj glasa, jezika i govora	38	123	31	26	1.163	1.381
Kronične bolesti kod djece	113	521	306	262	0	1.202
Oštećenje vida	167	118	95	151	222	753
Oštećenje sluha	135	154	65	81	192	627
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	459
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	22	117	147	37	17	340
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	30	188	55	273
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 17.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	8	2.085	3.670
	m	22	1.663	2.533
Psihičke bolesti	ž	28	575	637
	m	57	1460	1.073
Tjelesno oštećenje	ž	23	445	1.197
	m	29	511	642
Intelektualne teškoće	ž	84	436	65
	m	164	631	75
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	227	284	23
	m	379	448	20
Kronične bolesti kod djece	ž	453	63	-
	m	625	61	-
Oštećenje vida	ž	20	103	244
	m	15	179	192
Oštećenje sluha	ž	15	88	169
	m	21	133	201
Višestruke teškoće	ž	50	117	0
	m	98	193	1
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	108	4	-
	m	211	17	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	39	18	5
	m	140	55	16
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 18 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Brodsko-posavskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiftotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 18. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiftotehnička pomagala	2.295	1.972	4.267
Pomagala kod šećerne bolesti	1.308	783	2.091
Pomagala za urogenitalni sustav	616	954	1.570
Pomagala za kretanje	748	649	1.397
Druga pomagala	399	664	1.063
Ortoze	442	526	968
Ortopedske cipele	358	304	662
Obloge za rane	348	204	552
Slušna i surdotehnička pomagala	275	207	482
Pomagala za disanje	195	60	255
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	107	65	172
Potrošni dijelovi za proteze za noge	91	23	114
Proteze za noge	88	23	111
Pomagala za govor	27	3	30
Proteze za ruke	7	7	14
Pomagala za dijalizu	3	2	5
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	2	4
Ukupno	7.309	6.448	13.757

4. Dubrovačko-neretvanska županija

4.1. Opći sociodemografski podaci

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., žive 16.283 osobe s invaliditetom od čega je 9.019 muškog spola (55,4%) i 7.264 ženskog spola (44,6%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14% ukupnog stanovništva Dubrovačko-neretvanske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 7.729 (47,5%) je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,1% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Dubrovačko-neretvanska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Dubrovačko-neretvanske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 19 i 20.

Iz Dubrovačko-neretvanske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 965 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Dubrovačko-neretvanskoj županiji žive 1.164 branitelja s invaliditetom te 113 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 19. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Dubrovačko-neretvanske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
DUBROVNIK	5.137	31,5	44
METKOVIĆ	2.797	17,2	24
PLOČE	1.886	11,6	16
ŽUPA DUBROVAČKA	1.009	6,2	9
KONAVLE	928	5,7	8
KORČULA	680	4,2	6
OPUZEN	542	3,3	5
VELA LUKA	510	3,1	4
BLATO	413	2,5	4
OREBIĆ	370	2,3	3
SLIVNO	297	1,8	3
KULA NORINSKA	288	1,8	2
DUBROVAČKO PRIMORJE	279	1,7	2
STON	248	1,5	2
POJEZERJE	179	1,1	2
LUMBARDA	124	0,8	1
ZAŽABLJE	116	0,7	1
MLJET	113	0,7	1
SMOKVICA	110	0,7	1
LASTOVO	103	0,6	1
TRPANJ	84	0,5	1
JANJINA	65	0,4	1
Nepoznato	5	< 0,1	< 0,1
Ukupno	16.283		

Tablica 20. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Dubrovačko-neretvanske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BLATO	32	20	89	72	91	109
DUBROVAČKO PRIMORJE	16	12	69	36	86	60
DUBROVNIK	460	288	1.280	954	1.080	1.075
JANJINA	3	1	16	11	20	14
KONAVLE	95	47	226	169	220	171
KORČULA	68	47	120	120	165	160
KULA NORINSKA	10	11	70	48	71	78
LASTOVO	9	5	15	11	40	23
LUMBARDA	14	7	23	28	29	23
METKOVIĆ	189	138	696	440	686	648
MLJET	5	5	20	9	44	30
OPUZEN	20	22	131	70	150	149
OREBIĆ	16	8	94	58	107	87
PLOČE	76	62	403	275	520	550
POJEZERJE	5	5	59	28	52	30
SLIVNO	9	13	69	50	95	61
SMOKVICA	6	3	30	18	24	29
STON	11	2	43	30	90	72
TRPANJ	4	1	13	11	33	22
VELA LUKA	27	23	102	98	127	133
ZAŽABLJE	2	3	34	15	32	30
ŽUPA DUBROVAČKA	103	67	247	181	223	188

4.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 21.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 21.b.

Tablica 21.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	5.293	32,5	45
Višestruka oštećenja	4.561	28,0	39
Oštećenja lokomotornog sustava	4.178	25,7	36
Mentalna oštećenja	3.634	22,3	31
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.586	15,9	22
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.082	6,6	9
Intelektualna oštećenja	686	4,2	6
Oštećenja vida	610	3,7	5
Oštećenja sluha	471	2,9	4
Oštećenja perifernog živčanog sustava	421	2,6	4
Poremećaji iz spektra autizma	294	1,8	3
Gluhoslijepoća	2	< 0,1	< 0,1

Tablica 21.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	111	1.078	1.684
	m	135	828	1.457
Višestruka oštećenja	ž	144	748	1.199
	m	306	1.085	1.079
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	47	659	1.412
	m	42	885	1.133
Mentalna oštećenja	ž	85	562	720
	m	200	1.193	874
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	200	473	499
	m	280	555	579
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	224	175	14
	m	410	238	21
Intelektualna oštećenja	ž	44	198	32
	m	91	299	22
Oštećenja vida	ž	14	84	206
	m	22	120	164
Oštećenja sluha	ž	19	72	118
	m	12	111	139
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	4	68	66
	m	12	134	137
Poremećaji iz spektra autizma	ž	48	14	3
	m	172	52	5
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 964 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 46 branitelja Domovinskog rata, dok ih 3 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 22 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 22. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	528
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutli poremećaji	820
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	294
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	23
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	55
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	724
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	498
H90-H95	Drugi poremećaji uha	461
Q90	Down-sindrom	77
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	140

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Dubrovačko-neretvanske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 23.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 23.a i 23.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 23.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	984	1.581	1.742	1.196	9	5.512
Psihičke bolesti	208	444	590	211	1.380	2.833
Tjelesno oštećenje	253	753	423	268	1	1.698
Kronične bolesti kod djece	111	306	170	169	0	756
Poremećaj glasa, jezika i govora	2	7	5	4	639	657
Intelektualne teškoće	3	16	127	332	161	639
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	102	253	187	51	9	602
Oštećenje vida	120	77	72	91	126	486
Oštećenje sluha	42	86	87	18	118	351
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	66	164	27	257
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	228
Gluhosljepoća	-	-	0	1	0	1

Tablica 23.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	10	1.312	1.836
	m	18	875	1.461
Psihičke bolesti	ž	28	464	622
	m	60	950	709
Tjelesno oštećenje	ž	14	289	565
	m	14	355	461
Kronične bolesti kod djece	ž	305	50	-
	m	351	50	-
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	118	152	5
	m	177	200	5
Intelektualne teškoće	ž	34	190	32
	m	78	283	22
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	219	10	-
	m	345	28	-
Oštećenje vida	ž	8	63	171
	m	15	91	138
Oštećenje sluha	ž	17	49	79
	m	6	91	109
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	40	11	1
	m	158	44	3
Višestruke teškoće	ž	21	64	0
	m	34	107	2
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	0	0

U tablici 24 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Dubrovačko-neretvanskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 24. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.199	1.187	2.386
Pomagala kod šećerne bolesti	975	584	1.559
Pomagala za urogenitalni sustav	452	794	1.246
Pomagala za kretanje	432	436	868
Druga pomagala	178	415	593
Ortoze	266	321	587
Obloge za rane	226	161	387
Ortopedske cipele	207	156	363
Slušna i surdotehnička pomagala	172	123	295
Pomagala za disanje	96	57	153
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	60	56	116
Potrošni dijelovi za proteze za noge	56	9	65
Proteze za noge	53	8	61
Pomagala za govor	13	2	15
Pomagala za dijalizu	3	1	4
Proteze za ruke	3	0	3
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	1	2
Ukupno	4.392	4.311	8.703

5. Grad Zagreb

5.1. Opći sociodemografski podaci

U Gradu Zagrebu, po stanju na dan 28.09.2026., živi 125.876 osoba s invaliditetom od čega je 61.289 muškog spola (48,7%) i 64.587 ženskog spola (51,3%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,2% ukupnog stanovništva Grada Zagreba (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 58.072 (46,1%), su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 17% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Grad Zagreb ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju, a iznad prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 25 i 26.

Tablica 25. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	Prevalencija / 1.000 stanovnika
GRAD ZAGREB	125.876	162

Tablica 26. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu i dobnim skupinama u Gradu Zagrebu

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
GRAD ZAGREB	12.705	8.686	24.305	22.108	24.279	33.793

Iz Grada Zagreba, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 10.064 osobe s većim brojem muških osoba (63%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Gradu Zagrebu živi 3.239 branitelja s invaliditetom te 386 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

5.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Grada Zagreba, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 27.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 27.b.

Tablica 27.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	37.215	29,6	48
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	35.395	28,1	46
Oštećenja lokomotornog sustava	34.228	27,2	44
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	28.334	22,5	36
Mentalna oštećenja	24.570	19,5	32
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	12.388	9,8	16
Intelektualna oštećenja	4.646	3,7	6
Oštećenja vida	3.542	2,8	5
Oštećenja sluha	3.526	2,8	5
Oštećenja perifernog živčanog sustava	2.915	2,3	4
Poremećaji iz spektra autizma	1.912	1,5	2
Gluhosljepoća	34	< 0,1	< 0,1

Tablica 27.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	1.374	6.790	11.769
	m	2.755	7.253	7.274
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	812	7.999	12.346
	m	1.166	4.998	8.074
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	314	6.401	13.680
	m	376	5.265	8.192
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	2.812	3.712	8.803
	m	3.596	4.081	5.330
Mentalna oštećenja	ž	996	4.701	5.562
	m	2.078	6.917	4.316
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	2.447	1.742	199
	m	4.535	3.217	248
Intelektualna oštećenja	ž	411	1.395	143
	m	669	1.897	131
Oštećenja vida	ž	117	683	1.091
	m	171	770	710
Oštećenja sluha	ž	161	717	921
	m	197	769	761
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	42	686	807
	m	52	685	643
Poremećaji iz spektra autizma	ž	297	138	49
	m	1.017	359	52
Gluhosljepoća	ž	1	6	5
	m	0	16	6

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Gradu Zagrebu 1,8% od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 9.085 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 268 branitelja Domovinskog rata, dok ih 33 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 28 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 28. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	4.549
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	4.722
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	1.912
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	162
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	315
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	4.331
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	2.362
H90-H95	Drugi poremećaji uha	3.332
Q90	Down-sindrom	422
S48	Amputacija obje nadlaktice	8
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	3
S78	Amputacija obje natkoljenice	10
S88	Amputacija obje potkoljenice	4
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	1.311

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Grada Zagreba su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 29.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 29.a i 29.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 29.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	5.468	12.741	13.401	7.099	78	38.787
Psihičke bolesti	1.441	3.133	3.083	1.317	10.181	19.155
Poremećaj glasa, jezika i govora	419	1.085	849	196	7.250	9.799
Tjelesno oštećenje	1.666	3.432	2.222	1.880	20	9.220
Kronične bolesti kod djece	798	2.647	1.500	786	1	5.732
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	1.108	2.457	1.280	242	127	5.214
Intelektualne teškoće	253	405	576	1.669	1.347	4.250
Oštećenje vida	683	518	337	595	788	2.921
Oštećenje sluha	482	574	799	175	708	2.738
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	2.197
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	634	774	209	1.617
Gluhosljepoća	-	-	4	26	0	30

Tablica 29.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	180	10.145	13.310
	m	240	6.451	8.461
Psihičke bolesti	ž	375	3.891	4.916
	m	690	5.645	3.638
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	1.929	1.535	43
	m	3.359	2.829	104
Tjelesno oštećenje	ž	147	1.862	3.369
	m	189	1.765	1.888
Kronične bolesti kod djece	ž	2256	259	-
	m	2923	294	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	1833	131	-
	m	3029	221	-
Intelektualne teškoće	ž	342	1.313	138
	m	543	1.786	128
Višestruke teškoće	ž	64	556	970
	m	115	608	608
Oštećenje vida	ž	126	603	699
	m	144	596	570
Oštećenje sluha	ž	354	427	12
	m	585	805	14
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	254	97	28
	m	891	310	37
Gluhosljepoća	ž	1	5	5
	m	0	14	5

U tablici 30 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Gradu Zagrebu pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 30. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	5.428	7.822	13.250
Pomagala kod šećerne bolesti	5.845	5.266	11.111
Pomagala za urogenitalni sustav	2.604	4.677	7.281
Pomagala za kretanje	2.753	3.839	6.592
Druga pomagala	1.267	3.913	5.180
Ortoze	1.604	2.540	4.144
Slušna i surdotehnička pomagala	1.574	1.710	3.284
Ortopedske cipele	1.480	1.553	3.033
Obloge za rane	1.246	1.280	2.526
Pomagala za disanje	931	689	1.620
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	536	462	998
Potrošni dijelovi za proteze za noge	344	101	445
Proteze za noge	339	99	438
Pomagala za govor	100	32	132
Proteze za ruke	35	17	52
Pomagala za dijalizu	23	17	40
Ortoproteze i elektronički uređaji	5	4	9
Ukupno	26.114	34.021	60.135

6. Istarska županija

6.1. Opći sociodemografski podaci

U Istarskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 25.137 osoba s invaliditetom od čega je 12.615 muškog spola (50,2%) i 12.522 ženskog spola (49,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 12,3% ukupnog stanovništva Istarske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.725 (50,6%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Istarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Istarske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 31 i 32.

Tablica 31. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Istarske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
PULA - POLA	8.121	32,3	40
ROVINJ - ROVIGNO	1.675	6,7	8
POREČ - PARENZO	1.605	6,4	8
LABIN	1.421	5,7	7
UMAG - UMAGO	1.224	4,9	6
PAZIN	960	3,8	5
VODNJAN - DIGNANO	879	3,5	4
MEDULIN	790	3,1	4
BUZET	678	2,7	3
MARČANA	625	2,5	3
LIŽNJAN - LISIGNANO	599	2,4	3
FAŽANA - FASANA	522	2,1	3
RAŠA	454	1,8	2
BUJE - BUJE	452	1,8	2
ŽMINJ	391	1,6	2
NOVIGRAD - CITTANOVA	385	1,5	2
KRŠAN	358	1,4	2
SVETA NEDELJA	356	1,4	2
BARBAN	322	1,3	2
SVETVINČENAT	300	1,2	1
VIŠNJAN - VISIGNANO	225	0,9	1
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	221	0,9	1
KANFANAR	220	0,9	1
PIĆAN	206	0,8	1
VRSAR - ORSERA	199	0,8	1
TINJAN	189	0,8	1
CEROVLJE	179	0,7	1
GRAČIŠĆE	165	0,7	1
KAROJBA	164	0,7	1
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	157	0,6	1
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELLIERE-S. DOMENICA	145	0,6	1
BALE - VALLE	140	0,6	1
SVETI PETAR U ŠUMI	125	0,5	1
LUPOGLAV	107	0,4	1
VIŽINADA - VISINADA	102	0,4	0,5
MOTOVUN - MONTONA	95	0,4	0,5
OPRTALJ - PORTOLE	95	0,4	0,5
FUNTANA - FONTANE	89	0,4	0,4
SVETI LOVREČ	85	0,3	0,4
GROŽNJAN - GRISIGNANA	60	0,2	0,3
LANIŠĆE	42	0,2	0,2
Nepoznato	10	< 0,1	< 0,1
Ukupno	25.137		

Tablica 32. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Istarske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 – 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BALE - VALLE	14	9	23	20	39	35
BARBAN	21	13	45	59	81	103
BRTONIGLA - VERTENEGLIO	14	8	13	31	45	46
BUJE - BUJE	24	16	59	92	132	129
BUZET	55	35	130	129	144	185
CEROVLJE	11	6	31	38	41	52
FAŽANA - FASANA	35	28	100	83	121	155
FUNTANA - FONTANE	8	3	18	22	18	20
GRAČIŠĆE	16	7	35	39	36	32
GROŽNJAN - GRISIGNANA	6	3	13	11	9	18
KANFANAR	19	11	33	42	57	58
KAROJBA	12	10	34	40	32	36
KAŠTELIR-LABINCI - CASTELLIERE-S. DOMENICA	15	12	19	35	31	33
KRŠAN	16	15	70	58	110	89
LABIN	59	45	260	260	385	412
LANIŠĆE	2	1	11	7	11	10
LIŽNJAN - LISIGNANO	38	36	124	113	142	146
LUPOGLAV	6	2	19	19	36	25
MARČANA	36	20	122	126	174	147
MEDULIN	54	34	167	132	193	210
MOTOVUN - MONTONA	4	4	21	15	31	20
NOVIGRAD - CITTANOVA	42	11	64	70	80	118
OPRTLJ - PORTOLE	7	2	21	20	18	27
PAZIN	66	46	186	188	205	269
PIČAN	12	9	44	39	52	50
POREČ - PARENZO	141	68	346	308	338	404
PULA - POLA	487	291	1.773	1.476	1.859	2.235
RAŠA	11	14	94	81	132	122
ROVINJ - ROVIGNO	97	55	296	303	386	538
SVETA NEDELJA	15	19	54	68	107	93
SVETI LOVREČ	5	5	16	20	20	19
SVETI PETAR U ŠUMI	5	11	28	25	29	27
SVETVINČENAT	25	6	55	65	71	78
TAR-VABRIGA - TORRE-ABREGA	21	7	53	49	46	45
TINJAN	15	8	40	38	39	49
UMAG – UMAGO	118	67	202	240	280	317
VIŠNJAN - VISIGNANO	15	10	51	49	52	48
VIŽINADA – VISINADA	12	4	21	13	31	21
VODNJAN – DIGNANO	60	37	192	175	207	208
VRSAR – ORSERA	16	4	41	45	43	50
ŽMINJ	32	22	70	91	87	89

Iz Istarske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.739 osoba s većim brojem muških osoba (67%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Istarskoj županiji žive 642 branitelja s invaliditetom te 144 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

6.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Istarske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 33.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 33.b.

Tablica 33.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	10.000	39,8	49
Višestruka oštećenja	9.142	36,4	45
Oštećenja lokomotornog sustava	8.144	32,4	40
Mentalna oštećenja	4.651	18,5	23
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	4.428	17,6	22
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.831	7,3	9
Intelektualna oštećenja	1.136	4,5	6
Oštećenja vida	1.114	4,4	5
Oštećenja sluha	894	3,6	4
Oštećenja perifernog živčanog sustava	872	3,5	4
Poremećaji iz spektra autizma	327	1,3	2
Gluhosljepoća	8	< 0,1	< 0,1

Tablica 33.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	154	2.008	3.503
	m	207	1.273	2.855
Višestruka oštećenja	ž	259	1.606	2.803
	m	546	1.799	2.129
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	51	1.472	3.073
	m	63	1.282	2.203
Mentalna oštećenja	ž	148	813	980
	m	365	1.537	808
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	226	848	1.159
	m	369	800	1.026
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	316	249	52
	m	658	480	76
Intelektualna oštećenja	ž	77	363	40
	m	143	462	51
Oštećenja vida	ž	27	156	414
	m	34	192	291
Oštećenja sluha	ž	18	146	295
	m	31	152	252
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	13	182	237
	m	15	192	233
Poremećaji iz spektra autizma	ž	49	15	4
	m	179	69	11
Gluhosljepoća	ž	0	2	1
	m	0	2	3

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Istarskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 1.474 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 43 branitelja Domovinskog rata, dok ih 15 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 34 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 34. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	938
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.075
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	327
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	52
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	95
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.083
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	621
H90-H95	Drugi poremećaji uha	877
Q90	Down-sindrom	76
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	324

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Istarske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 35.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 35.a i 35.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 35.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	2.384	3.973	3.376	1.427	20	11.180
Tjelesno oštećenje	1.420	1.949	1.037	405	4	4.815
Psihičke bolesti	327	810	822	133	1.500	3.592
Poremećaj glasa, jezika i govora	25	25	40	31	1.051	1.172
Intelektualne teškoće	35	131	204	340	296	1.006
Oštećenje vida	223	207	163	202	202	997
Kronične bolesti kod djece	122	334	360	127	0	943
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	718
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	40	253	338	48	29	708
Oštećenje sluha	139	184	200	15	113	651
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	93	158	35	286
Gluhosljepoća	-	-	1	4	0	5

Tablica 35.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	35	2.557	3.939
	m	33	1.664	2.952
Tjelesno oštećenje	ž	52	915	1.808
	m	81	776	1.183
Psihičke bolesti	ž	61	663	786
	m	142	1.283	657
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	180	205	19
	m	325	405	38
Intelektualne teškoće	ž	55	337	38
	m	103	423	50
Oštećenje vida	ž	21	131	390
	m	26	164	265
Kronične bolesti kod djece	ž	378	38	-
	m	497	30	-
Višestruke teškoće	ž	75	168	7
	m	127	332	9
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	215	12	-
	m	462	19	-
Oštećenje sluha	ž	12	117	203
	m	19	121	179
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	46	12	3
	m	167	50	8
Gluhosljepoća	ž	0	2	0
	m	0	2	1

U tablici 36 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Istarskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 36. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflotehnička pomagala	999	1.319	2.318
Pomagala kod šećerne bolesti	1.319	984	2.303
Pomagala za urogenitalni sustav	729	1.383	2.112
Pomagala za kretanje	709	868	1.577
Druga pomagala	414	1.046	1.460
Ortoze	487	699	1.186
Ortopedske cipele	362	380	742
Obloge za rane	369	321	690
Slušna i surdotehnička pomagala	307	281	588
Pomagala za disanje	205	139	344
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	118	90	208
Potrošni dijelovi za proteze za noge	115	32	147
Proteze za noge	116	29	145
Pomagala za govor	23	4	27
Proteze za ruke	10	5	15
Pomagala za dijalizu	6	1	7
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	1	1
Ukupno	6.288	7.582	13.870

7. Karlovačka županija

7.1. Opći sociodemografski podaci

U Karlovačkoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., žive 20.773 osobe s invaliditetom od čega je 11.055 muškog spola (53,2%) i 9.718 ženskog spola (46,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 19% ukupnog stanovništva Karlovačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.208 (49,1%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 13,5% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Karlovačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi te malo za ukupnu prevalenciju, ispod prosjeka RH za dobnu skupinu 65+ te malo ispod prosjeka za radno-aktivnu dobnu skupinu (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Karlovačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 37 i 38.

Iz Karlovačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 851 osobu s većim brojem muških osoba (67%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Karlovačkoj županiji živi 1.645 branitelja s invaliditetom te 185 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 37. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Karlovačke županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
KARLOVAC	8.777	42,3	80
OGULIN	2.360	11,4	22
DUGA RESA	1.956	9,4	18
SLUNJ	954	4,6	9
OZALJ	814	3,9	7
JOSIPDOL	679	3,3	6
VOJNIĆ	667	3,2	6
BARILOVIĆ	568	2,7	5
NETRETIĆ	500	2,4	5
GENERALSKI STOL	481	2,3	4
PLAŠKI	468	2,3	4
RAKOVICA	414	2,0	4
DRAGANIĆ	399	1,9	4
CETINGRAD	308	1,5	3
KRNJAK	301	1,4	3
LASINJA	259	1,2	2
TOUNJ	236	1,1	2
ŽAKANJE	184	0,9	2
BOSILJEVO	179	0,9	2
SABORSKO	129	0,6	1
KAMANJE	87	0,4	1
RIBNIK	43	0,2	0,4
Nepoznato	10	< 0,1	0,1
Ukupno	20.773		

Tablica 38. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Karlovačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BARILOVIĆ	35	32	132	86	138	145
BOSILJEVO	16	6	39	30	42	46
CETINGRAD	17	8	99	38	67	79
DRAGANIĆ	47	21	84	78	74	95
DUGA RESA	152	104	413	301	442	544
GENERALSKI STOL	28	23	116	82	109	123
JOSIPDOL	67	47	142	93	178	152
KAMANJE	5	4	14	13	30	21
KARLOVAC	807	543	1.851	1.438	1.838	2.300
KRNJAK	14	12	63	38	70	104
LASINJA	15	5	68	33	78	60
NETRETIĆ	35	31	99	80	113	142
OGULIN	188	138	469	364	609	592
OZALJ	91	54	164	124	188	193
PLAŠKI	34	29	79	43	142	141
RAKOVICA	20	11	158	61	98	66
RIBNIK	1	5	7	4	12	14
SABORSKO	1	3	51	16	40	18
SLUNJ	42	21	260	131	278	222
TOUNJ	17	10	50	27	78	54
VOJNIĆ	28	24	142	95	172	206
ŽAKANJE	12	8	33	39	47	45

7.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Karlovačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 39.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 39.b.

Tablica 39.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.647	36,8	70
Višestruka oštećenja	7.213	34,7	66
Oštećenja lokomotornog sustava	6.558	31,6	60
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	4.388	21,1	40
Mentalna oštećenja	4.343	20,9	40
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.234	5,9	11
Intelektualna oštećenja	1.067	5,1	10
Oštećenja sluha	843	4,1	8
Oštećenja vida	839	4,0	8
Oštećenja perifernog živčanog sustava	760	3,7	7
Poremećaji iz spektra autizma	158	0,8	1
Gluhoslijepeća	8	< 0,1	0,1

Tablica 39.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	86	1.313	3.101
	m	133	1.045	1.969
Višestruka oštećenja	ž	172	1.058	2.498
	m	311	1.432	1.742
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	39	943	2.525
	m	51	1.280	1.720
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	538	543	1.063
	m	660	726	858
Mentalna oštećenja	ž	76	666	1.048
	m	183	1.317	1.053
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	282	114	42
	m	530	218	48
Intelektualna oštećenja	ž	86	309	47
	m	143	436	46
Oštećenja sluha	ž	16	84	259
	m	35	158	291
Oštećenja vida	ž	16	101	326
	m	15	147	234
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	9	126	187
	m	8	207	223
Poremećaji iz spektra autizma	ž	13	12	10
	m	74	35	14
Gluhoslijepeća	ž	0	2	3
	m	0	1	2

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Karlovačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.070 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 82 branitelja Domovinskog rata, dok ih 10 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 40 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 40. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.279
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	898
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	158
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	26
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	43
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	939
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	542
H90-H95	Drugi poremećaji uha	817
Q90	Down-sindrom	51
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	160

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Karlovačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 41.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 41.a i 41.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 41.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	971	2.722	3.107	1.056	9	7.865
Psihičke bolesti	223	663	534	265	1.512	3.197
Tjelesno oštećenje	379	1.107	680	464	8	2.638
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	126	634	310	29	7	1.106
Intelektualne teškoće	27	103	176	403	285	994
Poremećaj glasa, jezika i govora	36	125	60	31	538	790
Kronične bolesti kod djece	124	322	237	99	0	782
Oštećenje vida	108	109	83	144	285	729
Oštećenje sluha	95	168	108	20	214	605
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	40	69	24	133
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	132
Gluhosljepoća	-	-	0	5	0	5

Tablica 41.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	26	1.632	2.944
	m	34	1.301	1.928
Psihičke bolesti	ž	19	517	784
	m	53	1.028	796
Tjelesno oštećenje	ž	20	353	1.200
	m	25	380	660
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	428	13	-
	m	649	16	-
Intelektualne teškoće	ž	68	301	46
	m	118	417	44
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	170	88	16
	m	330	175	11
Kronične bolesti kod djece	ž	300	24	-
	m	416	42	-
Oštećenje vida	ž	12	80	301
	m	8	120	208
Oštećenje sluha	ž	11	64	182
	m	29	122	197
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	12	10	6
	m	65	30	10
Višestruke teškoće	ž	23	26	0
	m	41	41	1
Gluhosljepoća	ž	0	2	1
	m	0	0	2

U tablici 42 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Karlovačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 42. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.605	1.784	3.389
Pomagala kod šećerne bolesti	1.148	916	2.064
Pomagala za urogenitalni sustav	503	1.353	1.856
Pomagala za kretanje	582	626	1.208
Druga pomagala	271	665	936
Ortopedske cipele	464	380	844
Ortoze	293	447	740
Obloge za rane	264	284	548
Slušna i surdotehnička pomagala	265	189	454
Pomagala za disanje	135	78	213
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	81	62	143
Potrošni dijelovi za proteze za noge	101	27	128
Proteze za noge	97	26	123
Pomagala za govor	22	1	23
Proteze za ruke	9	2	11
Pomagala za dijalizu	2	1	3
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	0	1
Ukupno	5.843	6.841	12.684

8. Koprivničko-križevačka županija

8.1. Opći sociodemografski podaci

U Koprivničko-križevačkoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 22.325 osoba s invaliditetom od čega je 11.205 muškog spola (50,2%) i 11.120 ženskog spola (49,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 22,5% ukupnog stanovništva Koprivničko-križevačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 10.595 (47,5%), je u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,1% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Koprivničko-križevačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Koprivničko-križevačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 43 i 44.

Iz Koprivničko-križevačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.250 osoba s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Koprivničko-križevačkoj županiji žive 722 branitelja s invaliditetom te 48 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 43. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Koprivničko-križevačke županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
KOPRIVNICA	6.448	28,9	65
KRIŽEVCI	4.007	17,9	40
ĐURĐEVAC	1.523	6,8	15
SVETI IVAN ŽABNO	875	3,9	9
VIRJE	804	3,6	8
SVETI PETAR OREHOVEC	786	3,5	8
SOKOLOVAC	669	3,0	7
KLOŠTAR PODRAVSKI	644	2,9	6
RASINJA	619	2,8	6
PETERANEC	581	2,6	6
NOVIGRAD PODRAVSKI	560	2,5	6
KOPRIVNIČKI BREGI	514	2,3	5
GOLA	495	2,2	5
LEGRAD	483	2,2	5
KOPRIVNIČKI IVANEC	436	2,0	4
DRNJE	363	1,6	4
MOLVE	361	1,6	4
GORNJA RIJEKA	321	1,4	3
ĐELEKOVEC	306	1,4	3
FERDINANDOVAC	301	1,3	3
PODRAVSKE SESVETE	280	1,3	3
HLEBINE	268	1,2	3
KALINOVAC	258	1,2	3
KALNIK	231	1,0	2
NOVO VIRJE	190	0,9	2
Nepoznato	2	< 0,1	< 0,1
Ukupno	22.325		

Tablica 44. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Koprivničko-križevačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
DRNJE	23	18	74	68	77	103
DELEKOVEC	14	8	57	52	64	111
ĐURĐEVAC	134	76	324	273	285	431
FERDINANDOVAC	18	12	71	59	59	82
GOLA	50	19	125	80	96	125
GORNJA RIJEKA	26	6	82	56	70	81
HLEBINE	24	20	71	46	54	53
KALINOVAC	14	12	62	42	52	76
KALNIK	13	9	47	45	54	63
KLOŠTAR PODRAVSKI	62	44	148	144	105	141
KOPRIVNICA	484	285	1.316	1.236	1.330	1.797
KOPRIVNIČKI BREGI	27	27	149	103	101	107
KOPRIVNIČKI IVANEC	30	27	103	76	91	109
KRIŽEVCI	315	177	918	660	833	1.104
LEGRAD	23	28	93	69	126	144
MOLVE	34	14	84	63	75	91
NOVIGRAD PODRAVSKI	39	25	119	115	129	133
NOVO VIRJE	13	10	40	30	38	59
PETERANEC	41	34	138	127	113	128
PODRAVSKE SESVETE	18	6	67	56	49	84
RASINJA	46	32	131	112	129	169
SOKOLOVAC	40	17	187	110	136	179
SVETI IVAN ŽABNO	67	41	229	153	177	208
SVETI PETAR OREHOVEC	55	31	167	140	168	225
VIRJE	58	46	161	158	162	219

8.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 45.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 45.b.

Tablica 45.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	9.269	41,5	93
Oštećenja lokomotornog sustava	8.420	37,7	85
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	6.994	31,3	71
Mentalna oštećenja	5.493	24,6	55
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.835	17,2	39
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.253	10,1	23
Intelektualna oštećenja	1.398	6,3	14
Oštećenja sluha	1.188	5,3	12
Oštećenja perifernog živčanog sustava	869	3,9	9
Oštećenja vida	812	3,6	8
Poremećaji iz spektra autizma	180	0,8	2
Gluhosljepoća	3	< 0,1	< 0,1

Tablica 45.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 – 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	273	1.478	3.028
	m	538	1.896	2.056
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	36	1.385	3.598
	m	42	1.381	1.978
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	84	1.193	2.422
	m	114	1.072	2.109
Mentalna oštećenja	ž	92	999	1.568
	m	226	1.487	1.121
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	148	600	1.170
	m	201	737	979
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	325	350	62
	m	730	728	58
Intelektualna oštećenja	ž	116	413	64
	m	169	587	49
Oštećenja sluha	ž	45	122	437
	m	65	179	340
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	9	206	228
	m	10	216	200
Oštećenja vida	ž	34	105	304
	m	37	160	172
Poremećaji iz spektra autizma	ž	28	15	3
	m	103	29	2
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Koprivničko-križevačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.067 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i 25 branitelja Domovinskog rata.

U tablici 46 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 46. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.917
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	860
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	180
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	32
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	64
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.283
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	432
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.166
Q90	Down-sindrom	53
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
G35	Multipla skleroza	157

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Koprivničko-križevačke županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 47.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 47.a i 47.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 47.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	2.241	2.881	3.159	1.772	7	10.060
Tjelesno oštećenje	1.133	2.278	1.742	1.234	0	6.387
Psihičke bolesti	455	946	655	330	1.202	3.588
Poremećaj glasa, jezika i govora	19	45	29	25	1.493	1.611
Intelektualne teškoće	93	153	187	411	425	1.269
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	837
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	72	283	398	46	16	815
Oštećenje vida	179	123	81	184	115	682
Kronične bolesti kod djece	102	241	226	101	0	670
Oštećenje sluha	113	169	69	27	147	525
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	52	80	9	141
Gluhosljepoća	-	-	1	0	0	1

Tablica 47.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 – 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	15	2.020	3.717
	m	25	1.620	2.663
Tjelesno oštećenje	ž	30	816	3.048
	m	28	913	1.552
Psihičke bolesti	ž	23	698	967
	m	54	1.108	738
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	215	305	14
	m	450	616	11
Intelektualne teškoće	ž	108	377	58
	m	140	540	46
Višestruke teškoće	ž	172	125	1
	m	275	264	0
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	278	15	-
	m	491	31	-
Oštećenje vida	ž	33	92	264
	m	30	124	139
Kronične bolesti kod djece	ž	271	28	-
	m	345	26	-
Oštećenje sluha	ž	37	68	136
	m	56	86	142
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	18	11	0
	m	85	26	1
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	0	0

U tablici 48 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Koprivničko-križevačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala za urogenitalni sustav i pomagala kod šećerne bolesti.

Tablica 48. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.609	1.882	3.491
Pomagala za urogenitalni sustav	516	1.260	1.776
Pomagala kod šećerne bolesti	968	738	1.706
Pomagala za kretanje	643	837	1.480
Ortoze	353	617	970
Druga pomagala	277	626	903
Slušna i surdotehnička pomagala	277	210	487
Obloge za rane	225	219	444
Ortopedske cipele	190	160	350
Pomagala za disanje	157	71	228
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	83	62	145
Potrošni dijelovi za proteze za noge	50	15	65
Proteze za noge	46	12	58
Pomagala za govor	20	5	25
Pomagala za dijalizu	13	5	18
Proteze za ruke	11	1	12
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	0	1
Ukupno	5.439	6.720	12.159

9. Krapinsko-zagorska županija

9.1. Opći sociodemografski podaci

U Krapinsko-zagorskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 25.298 osoba s invaliditetom od čega je 12.991 muškog spola (51,4%) i 12.307 ženskog spola (48,6%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 21,2% ukupnog stanovništva Krapinsko-zagorske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 12.265 (48,5%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,5% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Krapinsko-zagorska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Krapinsko-zagorske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 49 i 50.

Tablica 49. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Krapinsko-zagorske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
KRAPINA	2.456	9,7	21
ZABOK	1.954	7,7	16
BEDEKOVČINA	1.544	6,1	13
PREGRADA	1.383	5,5	12
OROSLAVJE	1.275	5,0	11
KRAPINSKE TOPLICE	1.212	4,8	10
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	1.167	4,6	10
DONJA STUBICA	1.112	4,4	9
ZLATAR	1.098	4,3	9
MARIJA BISTRICA	1.081	4,3	9
GORNJA STUBICA	926	3,7	8
ĐURMANEC	894	3,5	7
VELIKO TRGOVIŠĆE	886	3,5	7
RADOBOJ	757	3,0	6
HUM NA SUTLI	691	2,7	6
KONJŠČINA	638	2,5	5
STUBIČKE TOPLICE	605	2,4	5
PETROVSKO	541	2,1	5
DESINIĆ	524	2,1	4
ZLATAR BISTRICA	523	2,1	4
KLANJEC	521	2,1	4
MAČE	459	1,8	4
LOBOR	456	1,8	4
BUDINŠČINA	430	1,7	4
MIHOVLJAN	364	1,4	3
TUHELJ	363	1,4	3
JESENJE	325	1,3	3
KRALJEVEC NA SUTLI	303	1,2	3
KUMROVEC	260	1,0	2
HRAŠČINA	253	1,0	2
NOVI GOLUBOVEC	163	0,6	1
ZAGORSKA SELA	130	0,5	1
Nepoznato	4	< 0,1	< 0,1
Ukupno	25.298		

Tablica 50. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Krapinsko-zagorske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDEKOVČINA	82	51	387	337	332	355
BUDINŠČINA	29	20	127	96	73	85
DESINIĆ	41	25	108	99	123	128
DONJA STUBICA	73	55	221	187	252	324
ĐURMANEC	66	46	179	167	215	221
GORNJA STUBICA	63	46	196	176	234	211
HRAŠČINA	16	3	68	54	51	61
HUM NA SUTLI	47	43	126	117	176	182
JESENJE	21	12	54	72	84	82
KLANJEC	33	27	125	104	107	125
KONJŠČINA	39	32	145	114	133	175
KRALJEVEC NA SUTLI	15	23	82	66	54	63
KRAPINA	212	125	460	430	563	666
KRAPINSKE TOPLICE	85	48	277	201	273	328
KUMROVEC	11	13	65	48	66	57
LOBOR	19	19	106	73	138	101
MAČE	26	19	142	81	95	96
MARIJA BISTRICA	76	61	215	214	258	257
MIHOVLJAN	13	18	89	70	90	84
NOVI GOLUBOVEC	9	3	45	29	42	35
OROSLAVJE	110	54	225	203	297	386
PETROVSKO	43	23	112	102	127	134
PREGRAĐA	121	67	321	274	289	311
RADOBOJ	56	44	142	130	181	204
STUBIČKE TOPLICE	54	28	120	98	131	174
SVETI KRIŽ ZAČRETJE	79	66	276	204	269	273
TUHELJ	27	15	88	67	83	83
VELIKO TRGOVIŠĆE	52	49	198	173	223	191
ZABOK	110	67	341	354	463	619
ZAGORSKA SELA	4	2	37	16	41	30
ZLATAR	61	59	273	222	242	241
ZLATAR BISTRICA	32	18	103	93	106	171

Iz Krapinsko-zagorske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.014 osoba s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Krapinsko-zagorskoj županiji žive 593 branitelja s invaliditetom te 49 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

9.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja lokomotornog sustava, višestruka oštećenja te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 51.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 51.b.

Tablica 51.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja lokomotornog sustava	9.361	37,0	78
Višestruka oštećenja	9.164	36,2	77
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.776	30,7	65
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.881	23,2	49
Mentalna oštećenja	5.193	20,5	44
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.323	9,2	19
Intelektualna oštećenja	1.273	5,0	11
Oštećenja perifernog živčanog sustava	892	3,5	7
Oštećenja sluha	803	3,2	7
Oštećenja vida	682	2,7	6
Poremećaji iz spektra autizma	172	0,7	1
Gluhosljepoća	5	0	0

Tablica 51.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	67	1.687	3.151
	m	72	1.824	2.560
Višestruka oštećenja	ž	203	1.680	2.685
	m	365	2.060	2.171
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	129	1.547	2.475
	m	180	1.305	2.140
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	302	786	1.830
	m	442	985	1.536
Mentalna oštećenja	ž	100	1.032	1.322
	m	206	1.382	1.151
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	403	361	42
	m	735	722	60
Intelektualna oštećenja	ž	66	407	69
	m	103	570	58
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	12	240	187
	m	18	252	183
Oštećenja sluha	ž	30	125	214
	m	21	174	239
Oštećenja vida	ž	21	123	181
	m	18	192	147
Poremećaji iz spektra autizma	ž	25	18	4
	m	78	29	18
Gluhosljepoća	ž	0	5	0
	m	0	0	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Krapinsko-zagorskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 1.052 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 29 branitelja Domovinskog rata, dok 3 osobe imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 52 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 52. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.369
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	611
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	172
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	37
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	65
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.085
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	454
H90-H95	Drugi poremećaji uha	761
Q90	Down-sindrom	58
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	213

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Krapinsko-zagorske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 53.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 53.a i 53.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 53.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.058	3.105	3.531	1.566	10	9.270
Psihičke bolesti	376	682	479	212	2.332	4.081
Tjelesno oštećenje	440	1.090	721	546	5	2.802
Poremećaj glasa, jezika i govora	43	143	101	47	1.515	1.849
Intelektualne teškoće	47	88	160	456	429	1.180
Kronične bolesti kod djece	156	464	240	119	0	979
Razvojne teškoće koje nisu definirane	149	330	208	44	15	746
Listom oštećenja	141	168	94	25	150	578
Oštećenje sluha	139	102	66	78	173	558
Oštećenje vida	-	-	-	-	-	507
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	149
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	40	72	37	149
Gluhosljepoća	-	-	0	4	0	4

Tablica 53.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	39	2.131	2.917
	m	33	1.818	2.332
Psihičke bolesti	ž	34	846	1.069
	m	50	1.098	984
Tjelesno oštećenje	ž	32	445	1.051
	m	37	594	643
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	325	309	11
	m	548	635	21
Intelektualne teškoće	ž	47	380	67
	m	83	548	55
Kronične bolesti kod djece	ž	382	42	-
	m	499	56	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	259	22	-
	m	430	35	-
Oštećenje sluha	ž	25	88	152
	m	16	123	174
Oštećenje vida	ž	15	91	163
	m	10	148	131
Višestruke teškoće	ž	47	137	0
	m	67	254	2
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	24	15	3
	m	70	24	13
Gluhosljepoća	ž	0	4	0
	m	0	0	0

U tablici 54 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Krapinsko-zagorskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 54. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.812	2.193	4.005
Pomagala kod šećerne bolesti	1.592	1.172	2.764
Pomagala za urogenitalni sustav	639	1.430	2.069
Pomagala za kretanje	847	970	1.817
Ortoze	463	558	1.021
Druga pomagala	294	676	970
Obloge za rane	467	344	811
Slušna i surdotehnička pomagala	434	289	723
Ortopedske cipele	280	210	490
Pomagala za disanje	244	104	348
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	129	65	194
Potrošni dijelovi za proteze za noge	78	24	102
Proteze za noge	74	22	96
Pomagala za govor	34	6	40
Proteze za ruke	10	1	11
Pomagala za dijalizu	6	0	6
Ukupno	7.403	8.064	15.467

10. Ličko-senjska županija

10.1. Opći sociodemografski podaci

U Ličko-senjskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 8.137 osoba s invaliditetom od čega je 4.731 muškog spola (58,1%) i 3.406 ženskog spola (41,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,8% ukupnog stanovništva Ličko-senjske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 4.259 (52,3%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 6,6% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Ličko-senjska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i dobnu skupinu 65+ i malo za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Ličko-senjske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 55 i 56.

Tablica 55. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Ličko-senjske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
GOSPIĆ	2.403	29,5	56
OTOČAC	1.609	19,8	37
SENJ	1.131	13,9	26
PLITVIČKA JEZERA	605	7,4	14
BRINJE	509	6,3	12
PERUŠIĆ	462	5,7	11
NOVALJA	410	5,0	9
UDBINA	285	3,5	7
DONJI LAPAC	263	3,2	6
KARLOBAG	165	2,0	4
LOVINAC	158	1,9	4
VRHOVINE	134	1,6	3
Nepoznato	3	< 0,1	0,1
Ukupno	8.137		

Tablica 56. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Ličko-senjske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BRINJE	30	15	115	60	177	112
DONJI LAPAC	6	5	47	28	75	102
GOSPIĆ	103	63	694	434	600	509
KARLOBAG	1	2	31	18	65	48
LOVINAC	7	2	31	20	47	51
NOVALJA	36	18	82	41	131	102
OTOČAC	61	47	520	230	422	329
PERUŠIĆ	14	14	134	61	156	83
PLITVIČKA JEZERA	26	20	158	103	150	148
SENJ	25	17	234	154	326	375
UDBINA	10	3	56	42	81	93
VRHOVINE	4	8	29	17	45	31

Iz Ličko-senjske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 402 osobe s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Ličko-senjskoj županiji živi 996 branitelja s invaliditetom te 99 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

10.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 57.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 57.b.

Tablica 57.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	2.918	35,9	68
Oštećenja lokomotornog sustava	2.917	35,8	68
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	2.858	35,1	66
Mentalna oštećenja	1.878	23,1	43
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	1.336	16,4	31
Oštećenja vida	421	5,2	10
Intelektualna oštećenja	406	5,0	9
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	397	4,9	9
Oštećenja perifernog živčanog sustava	370	4,5	9
Oštećenja sluha	350	4,3	8
Poremećaji iz spektra autizma	44	0,5	1
Gluhosljepoća	3	< 0,1	0,1

Tablica 57.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	31	444	886
	m	88	725	744
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	10	403	982
	m	17	690	815
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	32	521	897
	m	42	491	875
Mentalna oštećenja	ž	15	275	315
	m	47	726	500
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	39	207	348
	m	68	330	344
Oštećenja vida	ž	6	46	143
	m	4	91	131
Intelektualna oštećenja	ž	26	113	22
	m	39	182	24
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	67	53	10
	m	132	108	27
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	2	64	71
	m	3	135	95
Oštećenja sluha	ž	2	39	89
	m	6	101	113
Poremećaji iz spektra autizma	ž	7	2	1
	m	22	8	4
Gluhosljepoća	ž	0	2	0
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Ličko-senjskoj županiji 0,1%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 218 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 31 branitelj Domovinskog rata, dok ih 5 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 58 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 58. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	391
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	286
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	44
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	7
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	20
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	307
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	300
H90-H95	Drugi poremećaji uha	351
Q90	Down-sindrom	24
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S68	Amputacija obje šake	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	77

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Ličko-senjske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 59.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 59.a i 59.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 59.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	553	1.130	1.146	438	1	3.268
Tjelesno oštećenje	423	896	354	123	0	1.796
Psihičke bolesti	132	440	250	52	658	1.532
Intelektualne teškoće	12	28	68	144	129	381
Oštećenje vida	94	46	52	75	74	341
Poremećaj glasa, jezika i govora	2	9	7	5	240	263
Oštećenje sluha	89	60	22	5	59	235
Kronične bolesti kod djece	26	76	78	21	0	201
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	2	35	60	4	4	105
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	98
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	13	16	7	36
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 59.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	3	666	1.058
	m	5	634	902
Tjelesno oštećenje	ž	14	242	683
	m	16	378	463
Psihičke bolesti	ž	9	228	268
	m	15	596	416
Intelektualne teškoće	ž	26	107	22
	m	32	171	23
Oštećenje vida	ž	4	38	119
	m	4	68	108
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	50	46	4
	m	82	72	9
Oštećenje sluha	ž	1	22	67
	m	3	62	80
Kronične bolesti kod djece	ž	74	12	-
	m	108	7	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	29	4	-
	m	66	6	-
Višestruke teškoće	ž	8	19	0
	m	17	54	0
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	7	1	0
	m	18	7	3
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 60 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Ličko-senjskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 60. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflotehnička pomagala	814	583	1.397
Pomagala kod šećerne bolesti	553	259	812
Pomagala za urogenitalni sustav	176	334	510
Pomagala za kretanje	206	191	397
Ortoze	143	142	285
Druga pomagala	90	162	252
Obloge za rane	114	106	220
Slušna i surdotehnička pomagala	123	63	186
Ortopedske cipele	89	56	145
Pomagala za disanje	56	18	74
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	38	14	52
Potrošni dijelovi za proteze za noge	42	9	51
Proteze za noge	41	8	49
Pomagala za govor	9	3	12
Proteze za ruke	2	1	3
Pomagala za dijalizu	0	2	2
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	0	1
Ukupno	2.497	1.951	4.448

11. Međimurska županija

11.1. Opći sociodemografski podaci

U Međimurskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., žive 19.603 osobe s invaliditetom od čega je 9.671 muškog spola (49,3%) i 9.932 ženskog spola (50,7%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,7% ukupnog stanovništva Međimurske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 8.684 (44,3%), su u dobnoj skupini 20 - 64 godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 13% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Međimurska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i dobnu skupinu 65+, a malo ispod prosjeka za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Međimurske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 61 i 62.

Iz Međimurske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.533 osobe s većim brojem muških osoba (60%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Međimurskoj županiji žive 344 branitelja s invaliditetom te 44 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 61. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Međimurske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
ČAKOVEC	4.974	25,4	47
NEDELIŠĆE	2.195	11,2	21
PRELOG	1.256	6,4	12
MURSKO SREDIŠĆE	1.095	5,6	10
MALA SUBOTICA	924	4,7	9
SVETI JURAJ NA BREGU	791	4,0	8
PRIBISLAVEC	767	3,9	7
DONJI KRALJEVEC	742	3,8	7
PODTUREN	643	3,3	6
OREHOVICA	573	2,9	5
KOTORIBA	546	2,8	5
BELICA	519	2,6	5
STRAHONINEC	507	2,6	5
SELNICA	459	2,3	4
GORIČAN	432	2,2	4
ŠENKOVEC	431	2,2	4
DOMAŠINEC	391	2,0	4
SVETI MARTIN NA MURI	380	1,9	4
SVETA MARIJA	375	1,9	4
ŠTRIGOVA	374	1,9	4
DONJA DUBRAVA	309	1,6	3
VRATIŠINEC	297	1,5	3
GORNJI MIHALJEVEC	272	1,4	3
DONJI VIDOVEC	227	1,2	2
DEKANOVEC	120	0,6	1
Nepoznato	4	< 0,1	< 0,1
Ukupno	19.603		

Tablica 62. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Međimurske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BELICA	39	26	94	116	110	134
ČAKOVEC	381	281	1.032	1.053	916	1.311
DEKANOVEC	11	6	27	25	17	34
DOMAŠINEC	18	23	84	90	90	86
DONJA DUBRAVA	13	10	75	73	72	66
DONJI KRALJEVEC	31	31	140	154	175	211
DONJI VIDOVEC	16	11	52	47	51	50
GORIČAN	35	8	87	102	85	115
GORNJI MIHALJEVEC	17	15	58	44	71	67
KOTORIBA	49	26	144	105	110	112
MALA SUBOTICA	96	73	230	227	135	163
MURSKO SREDIŠĆE	59	56	260	247	229	244
NEDELIŠĆE	186	166	504	529	354	456
OREHOVICA	64	48	146	138	94	83
PODTUREN	50	41	148	146	119	139
PRELOG	83	54	289	263	282	285
PRIBISLAVEC	81	62	218	155	110	141
SELNICA	28	16	123	103	105	84
STRAHONINEC	37	26	94	95	111	144
SVETA MARIJA	28	14	86	62	82	103
SVETI JURAJ NA BREGU	57	33	171	183	172	175
SVETI MARTIN NA MURI	17	19	98	93	76	77
ŠENKOVEC	22	14	89	82	95	129
ŠTRIGOVA	28	22	83	89	72	80
VRATIŠINEC	16	8	72	56	70	75

11.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Međimurske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 63.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 63.b.

Tablica 63.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	9.245	47,2	88
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	7.283	37,2	69
Oštećenja lokomotornog sustava	7.214	36,8	69
Mentalna oštećenja	4.247	21,7	40
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.638	18,6	35
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.203	11,2	21
Intelektualna oštećenja	1.912	9,8	18
Oštećenja sluha	1.259	6,4	12
Oštećenja vida	1.157	5,9	11
Oštećenja perifernog živčanog sustava	913	4,7	9
Poremećaji iz spektra autizma	192	1,0	2
Gluhosljepoća	2	< 0,1	< 0,1

Tablica 63.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	280	1.992	2.511
	m	479	2.205	1.778
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	123	1.530	2.354
	m	156	1.150	1.970
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	57	1.577	2.608
	m	58	1.252	1.662
Mentalna oštećenja	ž	105	923	1.069
	m	244	1.167	739
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	186	678	937
	m	290	756	791
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	283	466	70
	m	506	807	71
Intelektualna oštećenja	ž	239	552	43
	m	307	717	54
Oštećenja sluha	ž	44	164	401
	m	58	199	393
Oštećenja vida	ž	91	211	308
	m	95	241	211
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	6	278	254
	m	10	194	171
Poremećaji iz spektra autizma	ž	26	12	1
	m	115	32	6
Gluhosljepoća	ž	0	0	0
	m	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Međimurskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 1.072 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 23 branitelja Domovinskog rata, dok 2 osobe imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 64 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 64. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	966
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	668
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	192
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	27
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	65
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.060
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	680
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.232
Q90	Down-sindrom	70
S58	Amputacija obje podlaktice	1
G35	Multipla skleroza	171

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Međimurske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 65.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 65.a i 65.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 65.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.611	2.872	2.759	1.636	8	8.886
Tjelesno oštećenje	980	1.415	786	551	0	3.732
Psihičke bolesti	357	610	431	177	989	2.564
Intelektualne teškoće	86	167	234	404	906	1.797
Poremećaj glasa, jezika i govora	39	49	25	26	1.428	1.567
Oštećenje vida	305	210	166	140	151	972
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	960
Oštećenje sluha	239	281	195	37	91	843
Kronične bolesti kod djece	104	202	311	127	0	744
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	85	201	336	44	10	676
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	69	82	14	165
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 65.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	40	2.152	2.953
	m	45	1.489	2.207
Tjelesno oštećenje	ž	47	672	1.398
	m	53	683	879
Psihičke bolesti	ž	44	610	567
	m	79	847	417
Intelektualne teškoće	ž	221	520	40
	m	286	681	49
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	193	380	9
	m	321	657	7
Oštećenje vida	ž	86	165	266
	m	88	190	177
Višestruke teškoće	ž	63	295	1
	m	89	510	2
Oštećenje sluha	ž	30	114	259
	m	42	131	267
Kronične bolesti kod djece	ž	322	22	-
	m	360	40	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	242	16	-
	m	387	31	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	20	8	1
	m	108	26	2
Gluhosljepoća	ž	0	0	0
	m	0	1	1

U tablici 66 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Međimurskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 66. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflotehnička pomagala	1.063	1.309	2.372
Pomagala kod šećerne bolesti	932	796	1.728
Pomagala za urogenitalni sustav	433	783	1.216
Pomagala za kretanje	498	610	1.108
Druga pomagala	201	539	740
Ortoze	243	342	585
Slušna i surdotehnička pomagala	299	242	541
Obloge za rane	196	193	389
Ortopedske cipele	160	210	370
Pomagala za disanje	203	130	333
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	100	43	143
Potrošni dijelovi za proteze za noge	46	12	58
Proteze za noge	45	13	58
Pomagala za govor	21	5	26
Proteze za ruke	2	3	5
Pomagala za dijalizu	4	0	4
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	1	1
Ukupno	4.446	5.231	9.677

12. Osječko-baranjska županija**12.1. Opći sociodemografski podaci**

U Osječko-baranjskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., žive 53.622 osobe s invaliditetom od čega je 28.689 muškog spola (53,5%) i 24.933 ženskog spola (46,5%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 21,5% ukupnog stanovništva Osječko-baranjske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 24.678 (46%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11,3% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Osječko-baranjska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Osječko-baranjske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 67. i 68.

Tablica 67. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Osječko-baranjske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
OSIJEK	19.162	35,7	77
ĐAKOVO	5.160	9,6	21
NAŠICE	3.046	5,7	12
VALPOVO	2.205	4,1	9
BELIŠĆE	2.103	3,9	8
ČEPIN	1.936	3,6	8
BELI MANASTIR	1.563	2,9	6
DONJI MIHOLJAC	1.431	2,7	6
ĐURĐENOVAC	1.410	2,6	6
DARDA	1.102	2,1	4
ERDUT	1.061	2,0	4
SEMELJCI	861	1,6	3
BILJE	841	1,6	3
BIZOVAC	820	1,5	3
ANTUNOVAC	732	1,4	3
KOŠKA	718	1,3	3
ČEMINAC	576	1,1	2
KNEŽEVI VINOGRADI	566	1,1	2
PODGORAČ	549	1,0	2
PETRIJEVCI	484	0,9	2
STRIZIVOJNA	459	0,9	2
DRENJE	451	0,8	2
ERNESTINOVO	450	0,8	2
DRAŽ	431	0,8	2
PETLOVAC	408	0,8	2
SATNICA ĐAKOVAČKA	390	0,7	2
MARIJANCI	385	0,7	2
FERIČANCI	384	0,7	2
VLADISLAVCI	379	0,7	2
VIŠKOVCI	364	0,7	1
PUNITOVCI	335	0,6	1
VILJEVO	326	0,6	1
POPOVAC	315	0,6	1
MAGADENOVAC	304	0,6	1
DONJA MOTIČINA	299	0,6	1
GORJANI	288	0,5	1
TRNAVA	281	0,5	1
JAGODNJAK	237	0,4	1
ŠODOLOVCI	227	0,4	1
LEVANJSKA VAROŠ	210	0,4	1
VUKA	184	0,3	1
PODRAVSKA MOSLAVINA	175	0,3	1
Nepoznato	14	< 0,1	0,1
Ukupno	53.622		

Tablica 68. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Osječko-baranjske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
ANTUNOVAC	60	36	229	144	154	109
BELI MANASTIR	103	84	365	291	363	357
BELIŠĆE	138	110	529	395	466	465
BILJE	63	32	221	150	212	163
BIZOVAC	55	42	179	153	194	197
ČEMINAC	42	23	146	96	159	110
ČEPIN	110	96	489	351	488	402
DARDA	78	54	281	240	237	212
DONJA MOTIČINA	13	14	88	54	64	66
DONJI MIHOLJAC	97	78	300	274	349	333
DRAŽ	27	14	104	69	114	103
DRENJE	37	22	143	80	90	79
ĐAKOVO	357	257	1.231	967	1.151	1.197
ĐURĐENOVAC	73	46	363	231	345	352
ERDUT	55	42	269	193	269	233
ERNESTINOVO	30	16	135	78	119	72
FERIČANCI	27	15	99	49	95	99
GORJANI	22	17	82	50	65	52
JAGODNJAK	16	13	51	53	50	54
KNEŽEVI VINOGRADI	33	23	152	107	156	95
KOŠKA	44	37	184	124	156	173
LEVANJSKA VAROŠ	12	4	69	34	42	49
MAGADENOVAC	30	13	69	54	70	68
MARIJANCI	32	18	107	67	85	76
NAŠICE	221	129	692	536	677	791
OSIJEK	1.245	845	4.306	3.630	4.196	4.940
PETLOVAC	33	14	120	77	97	67
PETRIJEVCI	32	19	129	88	112	104
PODGORAČ	47	25	129	103	106	139
PODRAVSKA MOSLAVINA	17	7	50	33	35	33
POPOVAC	19	12	78	64	83	59
PUNITOVCI	19	21	87	69	70	69
SATNICA ĐAKOVAČKA	37	30	100	78	95	50
SEMELJCI	60	60	226	156	176	183
STRIZIVOJNA	43	28	129	89	87	83
ŠODOLOVCI	12	9	50	41	46	69
TRNAVA	15	12	85	51	66	52
VALPOVO	152	107	548	350	533	515
VILJEVO	15	15	83	66	70	77
VIŠKOVCI	19	11	91	80	85	78
VLADISLAVCI	29	13	112	76	70	79
VUKA	11	6	57	34	44	32

Iz Osječko-baranjske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 4.117 osoba s većim brojem muških osoba (62%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja i intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Osječko-baranjskoj županiji živi 5.026 branitelja s invaliditetom te 304 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

12.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 69.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 69.b.

Tablica 69.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	19.750	36,8	79
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	18.795	35,1	75
Oštećenja lokomotornog sustava	17.163	32,0	69
Mentalna oštećenja	12.769	23,8	51
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	8.724	16,3	35
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	3.737	7,0	15
Intelektualna oštećenja	2.874	5,4	12
Oštećenja vida	2.125	4,0	9
Oštećenja sluha	2.011	3,8	8
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.508	2,8	6
Poremećaji iz spektra autizma	509	0,9	2
Gluhoslijepeća	13	< 0,1	0,1

Tablica 69.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	505	3.760	5.399
	m	925	4.868	4.293
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	354	4.107	6.075
	m	469	2.915	4.875
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	197	3.223	5.934
	m	166	3.422	4.221
Mentalna oštećenja	ž	146	1.980	2.476
	m	358	4.585	3.224
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	578	1.385	2.148
	m	840	1.701	2.072
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	593	621	137
	m	1.144	1.072	170
Intelektualna oštećenja	ž	295	813	81
	m	446	1.165	74
Oštećenja vida	ž	55	339	681
	m	64	438	548
Oštećenja sluha	ž	47	271	649
	m	72	375	597
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	23	299	302
	m	18	487	379
Poremećaji iz spektra autizma	ž	100	37	3
	m	258	95	16
Gluhoslijepeća	ž	0	0	4
	m	0	2	7

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Osječko-baranjskoj županiji 0,7%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 2.488 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 176 branitelja Domovinskog rata, dok ih 8 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 70 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 70. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	2.315
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.814
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	509
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	75
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	128
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	2.710
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1.650
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.991
Q90	Down-sindrom	156
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	4
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	405

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Osječko-baranjske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 71.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 71.a i 71.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 71.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	7.472	7.036	5.913	3.665	25	24.111
Psihičke bolesti	1.274	2.257	1.491	500	4.213	9.735
Tjelesno oštećenje	1.471	2.288	1.119	1.020	7	5.905
Intelektualne teškoće	99	275	494	964	856	2.688
Kronične bolesti kod djece	421	997	609	301	0	2.328
Poremećaj glasa, jezika i govora	14	32	27	38	2.145	2.256
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	2.065
Oštećenje vida	388	281	272	297	322	1.560
Oštećenje sluha	451	261	268	94	323	1.397
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	324	601	326	73	25	1.349
Poremećaj iz autističnog spektra	-	-	60	362	31	453
Gluhosljepoća	-	-	0	3	1	4

Tablica 71.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	48	5.728	8.155
	m	47	4.201	5.932
Psihičke bolesti	ž	65	1.457	1.806
	m	129	3.744	2.534
Tjelesno oštećenje	ž	87	1.036	2.119
	m	83	1.200	1.380
Intelektualne teškoće	ž	263	770	77
	m	419	1.087	72
Kronične bolesti kod djece	ž	1014	60	-
	m	1190	64	-
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	348	476	17
	m	603	791	21
Višestruke teškoće	ž	176	593	9
	m	287	993	7
Oštećenje vida	ž	29	227	561
	m	33	296	414
Oštećenje sluha	ž	35	211	404
	m	48	270	429
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	476	12	-
	m	832	29	-
Poremećaj iz autističnog spektra	ž	88	27	2
	m	252	79	5
Gluhosljepoća	ž	0	0	2
	m	0	0	2

U tablici 72 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Osječko-baranjskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 72. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	3.685	3.514	7.199
Pomagala kod šećerne bolesti	2.737	1.866	4.603
Pomagala za urogenitalni sustav	1.068	2.086	3.154
Pomagala za kretanje	1.305	1.427	2.732
Druga pomagala	626	1.267	1.893
Ortoze	522	664	1.186
Ortopedske cipele	570	498	1.068
Obloge za rane	588	440	1.028
Slušna i surdotehnička pomagala	543	444	987
Pomagala za disanje	234	145	379
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	214	131	345
Potrošni dijelovi za proteze za noge	161	36	197
Proteze za noge	158	36	194
Pomagala za govor	45	11	56
Proteze za ruke	14	3	17
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	3	5
Pomagala za dijalizu	3	0	3
Ukupno	12.475	12.571	25.046

13. Požeško-slavonska županija**13.1. Opći sociodemografski podaci**

U Požeško-slavonskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 14.740 osoba s invaliditetom od čega je 7.970 muškog spola (54,1%) i 6.770 ženskog spola (45,9%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 24,3% ukupnog stanovništva Požeško-slavonske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 7.366 (50%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 7,3% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Požeško-slavonska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, dok je prevalencija u dječjoj dobi ispod prosjeka RH (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Požeško-slavonske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 73 i 74.

Tablica 73. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Požeško-slavonske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
POŽEGA	5.100	34,6	84
PLETERNICA	2.134	14,5	35
PAKRAC	1.742	11,8	29
LIPIK	1.225	8,3	20
KUTJEVO	1.099	7,5	18
VELIKA	959	6,5	16
BRESTOVAC	740	5,0	12
JAKŠIĆ	705	4,8	12
KAPTOL	605	4,1	10
ČAGLIN	420	2,8	7
Nepoznato	11	0,1	0,2
Ukupno	14.740		

Tablica 74. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Požeško-slavonske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BRESTOVAC	28	27	175	115	207	188
ČAGLIN	17	15	112	76	104	96
JAKŠIĆ	37	26	192	110	175	165
KAPTOL	29	8	175	111	159	123
KUTJEVO	38	33	322	178	268	260
LIPIK	69	38	291	188	314	325
PAKRAC	63	47	431	283	444	474
PLETERNICA	98	74	589	381	508	484
POŽEGA	195	151	1.167	963	1.236	1.388
VELIKA	51	31	251	183	216	227

Iz Požeško-slavonske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 896 osoba s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Požeško-slavonskoj županiji živi 1.441 branitelj s invaliditetom te 44 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

13.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 75.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 75.b.

Tablica 75.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	6.066	41,2	100
Oštećenja lokomotornog sustava	5.638	38,2	93
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodne anomalije i rijetke bolesti	5.350	36,3	88
Mentalna oštećenja	3.371	22,9	56
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	2.935	19,9	48
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.120	7,6	18
Intelektualna oštećenja	941	6,4	16
Oštećenja sluha	828	5,6	14
Oštećenja perifernog živčanog sustava	653	4,4	11
Oštećenja vida	573	3,9	9
Poremećaji iz spektra autizma	138	0,9	2
Gluhoslijepeća	1	< 0,1	< 0,1

Tablica 75.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	114	968	1.789
	m	203	1.390	1.602
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	24	907	1.963
	m	15	1.157	1.572
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodne anomalije i rijetke bolesti	ž	68	879	1.802
	m	92	866	1.643
Mentalna oštećenja	ž	45	477	661
	m	96	1.257	835
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	101	451	826
	m	128	636	793
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	155	201	29
	m	314	383	38
Intelektualna oštećenja	ž	63	330	35
	m	84	391	38
Oštećenja sluha	ž	14	100	263
	m	9	157	285
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	2	130	168
	m	6	184	163
Oštećenja vida	ž	15	114	173
	m	17	116	138
Poremećaji iz spektra autizma	ž	19	11	6
	m	67	18	17
Gluhoslijepeća	ž	0	0	1
	m	0	0	0

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da u Požeško-slavonskoj županiji je 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 889 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 62 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 76 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 76. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	961
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	451
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	138
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	31
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	47
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	782
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	538
H90-H95	Drugi poremećaji uha	833
Q90	Down-sindrom	43
S68	Amputacija obje šake	1
G35	Multipla skleroza	74

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Požeško-slavonske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 77.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 77.a i 77.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 77.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.381	2.663	2.584	979	6	7.613
Psihičke bolesti	109	289	452	172	1.090	2.112
Tjelesno oštećenje	266	635	532	508	8	1.949
Intelektualne teškoće	71	79	128	287	335	900
Poremećaj glasa, jezika i govora	18	8	12	61	708	807
Kronične bolesti kod djece	55	200	146	103	0	504
Oštećenje vida	71	69	59	111	94	404
Oštećenje sluha	100	106	53	20	124	403
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	24	60	105	12	10	211
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	181
Poremećaj iz autističnog spektra	-	-	39	55	13	107
Gluhosljepoća	-	-	0	1	0	1

Tablica 77.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	16	1.563	2.748
	m	12	1.269	2.005
Psihičke bolesti	ž	18	295	345
	m	20	918	516
Tjelesno oštećenje	ž	19	275	791
	m	17	342	505
Intelektualne teškoće	ž	60	315	35
	m	80	373	37
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	109	158	5
	m	204	320	11
Kronične bolesti kod djece	ž	220	22	-
	m	231	31	-
Oštećenje vida	ž	8	71	135
	m	6	80	104
Oštećenje sluha	ž	10	62	106
	m	4	80	141
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	70	9	-
	m	124	8	-
Višestruke teškoće	ž	23	42	0
	m	29	87	0
Poremećaj iz autističnog spektra	ž	13	7	2
	m	65	12	8
Gluhosljepoća	ž	0	0	1
	m	0	0	0

U tablici 78 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Požeško-slavonskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 78. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.368	1.327	2.695
Pomagala kod šećerne bolesti	848	568	1.416
Pomagala za urogenitalni sustav	321	687	1.008
Pomagala za kretanje	484	504	988
Druga pomagala	215	452	667
Ortoze	229	287	516
Ortopedske cipele	238	215	453
Slušna i surdotehnička pomagala	223	194	417
Obloge za rane	132	120	252
Pomagala za disanje	105	55	160
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	60	41	101
Potrošni dijelovi za proteze za noge	43	19	62
Proteze za noge	42	19	61
Pomagala za govor	15	3	18
Proteze za ruke	9	4	13
Pomagala za dijalizu	0	1	1
Ukupno	4.332	4.496	8.828

14. Primorsko-goranska županija**14.1. Opći sociodemografski podaci**

U Primorsko-goranskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 38.296 osoba s invaliditetom od čega su 18.773 muškog spola (49%) i 19.523 ženskog spola (51%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 14,4% ukupnog stanovništva Primorsko-goranske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 20.506 (53,5%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Primorsko-goranska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Primorsko-goranske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 79 i 80.

Tablica 79. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Primorsko-goranske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
RIJEKA	16.698	43,6	63
VIŠKOVO	2.019	5,3	8
MATULJI	1.444	3,8	5
OPATIJA	1.318	3,4	5
CRIKVENICA	1.312	3,4	5
KASTAV	1.287	3,4	5
DELNICE	1.105	2,9	4
BAKAR	1.047	2,7	4
ČAVLE	973	2,5	4
RAB	936	2,4	4
VRBOVSKO	880	2,3	3
MALI LOŠINJ	859	2,2	3
KRK	748	2,0	3
JELENIJE	739	1,9	3
ČABAR	729	1,9	3
NOVI VINODOLSKI	537	1,4	2
KRALJEVICA	501	1,3	2
LOVRAN	457	1,2	2
KOSTRENA	439	1,1	2
RAVNA GORA	433	1,1	2
VINODOLSKA OPĆINA	403	1,1	2
MALINSKA-DUBAŠNICA	392	1,0	1
OMIŠALJ	380	1,0	1
DOBRINJ	297	0,8	1
CRES	262	0,7	1
PUNAT	243	0,6	1
FUŽINE	241	0,6	1
KLANA	240	0,6	1
MRKOPALJ	220	0,6	1
BAŠKA	203	0,5	1
LOKVE	194	0,5	1
SKRAD	172	0,4	1
BROD MORAVICE	171	0,4	1
LOPAR	139	0,4	1
MOŠČENIČKA DRAGA	138	0,4	1
VRBNIK	122	0,3	0,5
Nepoznato	18	< 0,1	0,1
Ukupno	38.296		

Tablica 80. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Primorsko-goranske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BAKAR	65	41	222	170	265	284
BAŠKA	16	13	39	32	53	50
BROD MORAVICE	9	11	28	26	34	63
CRES	18	23	38	46	64	73
CRIKVENICA	74	55	266	197	350	370
ČABAR	22	15	106	109	220	257
ČAVLE	61	42	189	180	246	255
DELNICE	52	48	219	205	246	335
DOBRINJ	26	23	60	40	71	77
FUŽINE	14	2	42	35	72	76
JELENJE	56	36	161	145	172	169
KASTAV	132	63	233	228	281	350
KLANA	12	7	37	51	71	62
KOSTRENA	46	20	77	69	105	122
KRALJEVICA	44	19	114	93	110	121
KRK	60	40	139	128	188	193
LOKVE	3	5	39	24	45	78
LOPAR	13	10	34	20	42	20
LOVRAN	27	11	103	79	104	133
MALI LOŠINJ	79	36	159	162	215	208
MALINSKA-DUBAŠNICA	29	23	78	61	93	108
MATULJI	116	57	263	260	341	407
MOŠČENIČKA DRAGA	11	4	24	24	48	27
MRKOPALJ	11	4	40	35	55	75
NOVI VINODOLSKI	38	17	108	73	158	143
OMIŠALJ	40	26	63	72	97	82
OPATIJA	74	60	207	222	305	450
PUNAT	13	15	48	36	66	65
RAB	81	54	149	146	258	248
RAVNA GORA	13	7	67	68	115	163
RIJEKA	1.027	662	2.973	2.932	3.819	5.285
SKRAD	9	2	16	22	44	79
VINODOLSKA OPĆINA	31	12	76	65	113	106
VIŠKOVO	184	135	425	387	444	444
VRBNIK	10	4	24	15	35	34
VRBOVSKO	35	22	162	122	238	301

Iz Primorsko-goranske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3.086 osoba s većim brojem muških osoba (67%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, mentalna oštećenja te višestruka oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Primorsko-goranskoj županiji živi 1.168 branitelja s invaliditetom te 156 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

14.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 81.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 81.b.

Tablica 81.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	15.064	39,3	57
Višestruka oštećenja	13.481	35,2	51
Oštećenja lokomotornog sustava	11.912	31,1	45
Mentalna oštećenja	8.456	22,1	32
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	6.282	16,4	24
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	3.338	8,7	13
Oštećenja vida	1.640	4,3	6
Oštećenja sluha	1.553	4,1	6
Intelektualna oštećenja	1.296	3,4	5
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.141	3,0	4
Poremećaji iz spektra autizma	496	1,3	2
Gluhoslijepeća	3	< 0,1	< 0,1

Tablica 81.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	214	2.752	5.700
	m	243	1.905	4.250
Višestruka oštećenja	ž	371	2.192	4.504
	m	760	2.490	3.164
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	67	2.082	4.763
	m	76	1.853	3.071
Mentalna oštećenja	ž	226	1.617	1.980
	m	594	2.427	1.612
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	281	1.059	1.731
	m	381	1.259	1.571
Oštećenja glasovno govorne komunikacije	ž	672	373	109
	m	1.210	820	154
Oštećenja vida	ž	37	224	612
	m	38	272	457
Oštećenja sluha	ž	38	198	570
	m	43	237	467
Intelektualna oštećenja	ž	99	393	62
	m	160	517	65
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	11	213	342
	m	14	245	316
Poremećaji iz spektra autizma	ž	69	35	6
	m	257	118	11
Gluhoslijepeća	ž	0	2	0
	m	0	1	0

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Primorsko-goranskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.865 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 69 branitelja Domovinskog rata, dok ih 20 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 82 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 82. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	2.250
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.628
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	496
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	54
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	103
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.713
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	968
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.508
Q90	Down-sindrom	109
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	2
G35	Multipla skleroza	457

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Primorsko-goranske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 83.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 83.a i 83.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 83.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefiniran	Ukupno
Kronične bolesti	3.331	5.501	5.486	1.946	24	16.288
Tjelesno oštećenje	3.124	2.961	1.709	608	6	8.408
Psihičke bolesti	788	1.642	1.553	303	2.558	6.844
Poremećaj glasa, jezika i govora	71	64	50	69	2.075	2.329
Oštećenje vida	377	265	214	264	262	1.382
Kronične bolesti kod djece	136	464	465	181	0	1.246
Intelektualne teškoće	44	104	223	560	252	1.183
Oštećenje sluha	398	223	215	26	276	1.138
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	37	361	373	59	25	855
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	834
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	174	223	48	445
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 83.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	33	3.366	6.094
	m	38	2.346	4.411
Tjelesno oštećenje	ž	67	1.533	3.352
	m	76	1.357	2.023
Psihičke bolesti	ž	135	1.328	1.680
	m	316	2.012	1.373
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	470	299	38
	m	816	639	67
Oštećenje vida	ž	23	161	557
	m	27	211	403
Kronične bolesti kod djece	ž	542	51	-
	m	594	59	-
Intelektualne teškoće	ž	75	371	58
	m	129	489	61
Oštećenje sluha	ž	28	144	418
	m	33	172	343
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	310	5	-
	m	519	21	-
Višestruke teškoće	ž	122	112	2
	m	316	281	1
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	60	31	4
	m	239	103	8
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 84 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Primorsko-goranskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 84. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	2.424	3.170	5.594
Pomagala kod šećerne bolesti	1.918	1.600	3.518
Pomagala za urogenitalni sustav	1.091	2.229	3.320
Druga pomagala	592	1.504	2.096
Pomagala za kretanje	900	1.145	2.045
Ortoze	617	889	1.506
Obloge za rane	580	450	1.030
Slušna i surdotehnička pomagala	507	511	1.018
Ortopedske cipele	431	397	828
Pomagala za disanje	284	175	459
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	189	120	309
Potrošni dijelovi za proteze za noge	179	59	238
Proteze za noge	175	57	232
Pomagala za govor	59	13	72
Pomagala za dijalizu	17	9	26
Proteze za ruke	12	3	15
Ortoproteze i elektronički uređaji	3	2	5
Ukupno	9.978	12.333	22.311

15. Sisačko-moslavačka županija**15.1. Opći sociodemografski podaci**

U Sisačko-moslavačkoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., žive 30.994 osobe s invaliditetom od čega su 17.182 muškog spola (55,4%) i 13.812 ženskog spola (44,6%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 23,1% ukupnog stanovništva Sisačko-moslavačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 14.456 (46,6%) je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 15,7% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Sisačko-moslavačka županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Sisačko-moslavačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 85 i 86.

Iz Sisačko-moslavačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.668 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Sisačko-moslavačkoj županiji živi 3.389 branitelja s invaliditetom te 172 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 85. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Sisačko-moslavačke županije - prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
SISAK	9.431	30,4	70
PETRINJA	4.631	14,9	35
KUTINA	3.568	11,5	27
NOVSKA	2.434	7,9	18
POPOVAČA	1.918	6,2	14
GLINA	1.739	5,6	13
LEKENIK	1.018	3,3	8
SUNJA	1.009	3,3	8
DVOR	843	2,7	6
LIPOVLJANI	632	2,0	5
MARTINSKA VES	611	2,0	5
TOPUSKO	492	1,6	4
HRVATSKA KOSTAJNICA	490	1,6	4
GVOZD	482	1,6	4
VELIKA LUDINA	451	1,5	3
JASENOVAC	362	1,2	3
HRVATSKA DUBICA	330	1,1	2
DONJI KUKURUZARI	308	1,0	2
MAJUR	232	0,7	2
Nepoznato	13	< 0,1	0,1
Ukupno	30.994		

Tablica 86. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Sisačko-moslavačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
DONJI KUKURUZARI	21	2	93	34	97	61
DVOR	28	20	116	85	328	266
GLINA	117	74	401	236	480	431
GVOZD	24	5	92	68	122	171
HRVATSKA DUBICA	19	8	87	42	91	83
HRVATSKA KOSTAJNICA	33	21	93	63	125	155
JASENOVAC	20	13	115	57	88	69
KUTINA	370	275	795	601	732	795
LEKENIK	104	62	247	157	277	171
LIPOVLJANI	42	38	148	109	141	154
MAJUR	9	5	37	30	80	71
MARTINSKA VES	60	54	151	89	124	133
NOVSKA	181	127	659	394	544	529
PETRINJA	376	285	1.145	723	1.102	1.000
POPOVAČA	190	110	475	341	422	380
SISAK	1.077	857	1.831	1.373	2.084	2.209
SUNJA	73	46	254	138	304	194
TOPUSKO	29	21	110	63	138	131
VELIKA LUDINA	52	26	128	78	93	74

15.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 87.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 87.b.

Tablica 87.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	10.913	35,2	81
Oštećenja lokomotornog sustava	9.861	31,8	74
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	9.495	30,6	71
Mentalna oštećenja	7.750	25,0	58
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.693	18,4	42
Oštećenja glasovno-govorne komunikacije	2.082	6,7	16
Intelektualna oštećenja	1.905	6,1	14
Oštećenja vida	1.264	4,1	9
Oštećenja sluha	1.255	4,0	9
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.163	3,8	9
Poremećaji iz spektra autizma	316	1,0	2
Gluhoslijepeća	9	< 0,1	0,1

Tablica 87.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	318	1.740	3.063
	m	592	2.548	2.652
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	88	1.574	3.329
	m	76	2.108	2.686
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	170	1.661	3.255
	m	259	1.488	2.662
Mentalna oštećenja	ž	142	1.088	1.395
	m	313	2.672	2.140
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	558	772	1.344
	m	710	1.012	1.297
Oštećenja govorno- glasovne komunikacije	ž	350	258	86
	m	753	530	105
Intelektualna oštećenja	ž	214	528	62
	m	301	744	56
Oštećenja vida	ž	75	163	407
	m	68	256	295
Oštećenja sluha	ž	17	165	337
	m	36	283	417
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	11	255	261
	m	11	339	286
Poremećaji iz spektra autizma	ž	41	19	11
	m	172	59	14
Gluhosljepoća	ž	0	1	2
	m	0	4	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), zloćudnoj novotvorini dojke (C50) i kroničnim bolestima donjeg dišnog sustava (J40-J47).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Sisačko-moslavačkoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.226 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 81 branitelj Domovinskog rata, dok ih 8 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 88 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 88. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.313
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji	1.070
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	316
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	48
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	47
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.231
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	683
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.166
Q90	Down-sindrom	74
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
G35	Multipla skleroza	192

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Sisačko-moslavačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 89.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 89.a i 89.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 89.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.596	3.773	4.083	1.674	16	11.142
Psihičke bolesti	507	1.037	747	286	3.493	6.070
Tjelesno oštećenje	428	1.252	839	520	6	3.045
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	266	956	513	32	32	1.799
Intelektualne teškoće	89	273	443	542	413	1.760
Kronične bolesti kod djece	143	564	615	169	0	1.491
Poremećaj glasa, jezika i govora	49	270	123	33	918	1.393
Oštećenje vida	309	252	137	162	245	1.105
Oštećenje sluha	168	257	184	52	327	988
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	646
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	79	154	32	265
Gluhosljepoća	-	-	2	3	1	6

Tablica 89.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	34	2.489	3.877
	m	33	2.017	2.692
Psihičke bolesti	ž	28	846	1.115
	m	61	2.192	1.828
Tjelesno oštećenje	ž	57	487	1.144
	m	70	599	688
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	688	21	-
	m	1058	32	-
Intelektualne teškoće	ž	188	495	60
	m	261	700	56
Kronične bolesti kod djece	ž	640	55	-
	m	736	60	-
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	231	206	34
	m	479	413	30
Oštećenje vida	ž	71	139	374
	m	58	202	261
Oštećenje sluha	ž	17	121	260
	m	36	223	331
Višestruke teškoće	ž	87	150	1
	m	160	246	2
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	37	15	5
	m	153	49	6
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	0	3	1

U tablici 90 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Sisačko-moslavačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za kretanje.

Tablica 90. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	2.251	2.240	4.491
Pomagala kod šećerne bolesti	1.733	1.223	2.956
Pomagala za kretanje	891	1.032	1.923
Pomagala za urogenitalni sustav	559	1.045	1.604
Druga pomagala	382	839	1.221
Slušna i surdotehnička pomagala	501	262	763
Ortoze	326	422	748
Obloge za rane	335	299	634
Ortopedske cipele	340	245	585
Pomagala za disanje	220	140	360
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	109	79	188
Potrošni dijelovi za proteze za noge	124	26	150
Proteze za noge	118	25	143
Pomagala za govor	30	8	38
Proteze za ruke	14	2	16
Pomagala za dijalizu	4	6	10
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	0	2
Ukupno	7.939	7.893	15.832

16. Splitsko-dalmatinska županija

16.1. Opći sociodemografski podaci

U Splitsko-dalmatinskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 87.249 osoba s invaliditetom od čega je 46.271 muškog spola (53%) i 40.978 ženskog spola (47%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 20,3% ukupnog stanovništva Splitsko-dalmatinske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 43.313 (49,6%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 12,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Splitsko-dalmatinska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Splitsko-dalmatinske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 91 i 92.

Iz Splitsko-dalmatinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 3.498 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Splitsko-dalmatinskoj županiji živi 7.689 branitelja s invaliditetom te 250 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

Tablica 91. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Splitsko-dalmatinske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
SPLIT	31.886	36,5	74
KAŠTELA	7.633	8,7	18
SINJ	5.815	6,7	14
SOLIN	5.210	6,0	12
OMIŠ	3.223	3,7	7
MAKARSKA	2.324	2,7	5
TROGIR	2.208	2,5	5
IMOTSKI	2.175	2,5	5
TRILJ	1.934	2,2	4
PODSTRANA	1.656	1,9	4
VRGORAC	1.458	1,7	3
DUGI RAT	1.282	1,5	3
OTOK	1.232	1,4	3
KLIS	1.120	1,3	3
MARINA	1.051	1,2	2
PODBABLJE	1.017	1,2	2
MUĆ	1.012	1,2	2
SEGET	937	1,1	2
HRVACE	929	1,1	2
PROLOŽAC	818	0,9	2
DUGOPOLJE	769	0,9	2
SUPETAR	763	0,9	2
DICMO	650	0,7	2
OKRUG	562	0,6	1
VRLIKA	552	0,6	1
JELSA	519	0,6	1
RUNOVIĆI	480	0,6	1
ŠOLTA	458	0,5	1
HVAR	434	0,5	1
ZMIJAVCI	419	0,5	1
ŠESTANOVAC	410	0,5	1
PUČIŠĆA	408	0,5	1
GRADAC	395	0,5	1
CISTA PROVO	372	0,4	1
VIS	369	0,4	1
STARI GRAD	367	0,4	1
PODGORA	354	0,4	1
BAŠKA VODA	347	0,4	1
SELCA	346	0,4	1
ZAGVOZD	327	0,4	1
LOVREČ	306	0,4	1
KOMIŽA	304	0,3	1
POSTIRA	282	0,3	1
MILNA	244	0,3	1
TUČEPI	233	0,3	1
BOL	222	0,3	1
BRELA	221	0,3	1
PRIMORSKI DOLAC	194	0,2	0,5
NEREŽIŠĆA	186	0,2	0,4
LEČEVICA	171	0,2	0,4
SUTIVAN	162	0,2	0,4
PRGOMET	162	0,2	0,4
LOKVIČIĆI	152	0,2	0,4
SUĆURAJ	87	0,1	0,2
ZADVARJE	63	0,1	0,1
Nepoznato	39	< 0,1	0,1
Ukupno	87.249		

Tablica 92. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Splitsko-dalmatinske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BAŠKA VODA	18	15	95	58	88	73
BOL	22	6	41	26	69	58
BRELA	17	4	50	31	59	60
CISTA PROVO	15	13	95	48	115	86
DICMO	48	36	170	88	169	139
DUGI RAT	110	68	279	213	325	287
DUGOPOLJE	69	52	203	128	179	138
GRADAC	19	13	87	42	129	105
HRVACE	25	15	255	99	299	236
HVAR	50	33	81	74	83	113
IMOTSKI	123	93	620	313	454	572
JELSA	42	27	81	67	168	134
KAŠTELA	757	530	1.723	1.292	1.672	1.659
KLIS	75	71	269	174	272	259
KOMIŽA	13	9	49	33	98	102
LEČEVICA	6	2	38	16	65	44
LOKVIČIĆI	9	3	46	26	37	31
LOVREČ	15	7	87	40	78	79
MAKARSKA	140	104	553	404	561	562
MARINA	40	39	223	134	348	267
MILNA	12	6	40	24	88	74
MUČ	41	28	272	147	275	249
NEREŽIŠĆA	8	10	32	24	53	59
OKRUG	41	31	105	69	162	154
OMIŠ	251	164	727	463	818	800
OTOK	79	48	353	181	278	293
PODBABLJE	78	42	213	152	239	293
PODGORA	14	10	55	46	105	124
PODSTRANA	189	117	368	302	341	339
POSTIRA	13	9	58	51	83	68
PRGOMET	2	2	37	14	53	54
PRIMORSKI DOLAC	12	8	35	29	57	53
PROLOŽAC	42	32	233	121	190	200
PUČIŠĆA	17	11	75	55	124	126
RUNOVIĆI	25	18	113	69	134	121
SEGET	68	39	219	148	242	221
SELCA	16	7	43	46	116	118
SINJ	288	226	1.467	899	1.315	1.620
SOLIN	519	395	1.192	918	1.018	1.168
SPLIT	2.525	1.776	6.452	5.260	6.865	9.008
STARI GRAD	23	18	67	61	101	97
SUĆURAJ	2	2	10	6	42	25
SUPETAR	46	32	141	119	208	217
SUTIVAN	16	6	23	18	46	53
ŠESTANOVAC	13	9	102	54	116	116
ŠOLTA	16	15	74	39	164	150
TRILJ	114	63	543	298	490	426
TROGIR	144	112	484	345	557	566
TUČEPI	11	10	57	38	63	54
VIS	25	14	60	48	100	122
VRGORAC	55	50	338	223	410	382
VRLIKA	8	7	110	62	192	173
ZADVARJE	0	3	15	11	16	18
ZAGVOZD	16	10	76	36	108	81
ZMIJAVCI	12	14	108	53	108	124

16.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 93.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 93.b.

Tablica 93.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	29.391	33,7	68
Višestruka oštećenja	28.381	32,5	66
Oštećenja lokomotornog sustava	26.790	30,7	62
Mentalna oštećenja	23.236	26,6	54
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	14.864	17,0	35
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	4.686	5,4	11
Oštećenja vida	2.938	3,4	7
Oštećenja sluha	2.873	3,3	7
Intelektualna oštećenja	2.837	3,3	7
Oštećenja perifernog živčanog sustava	2.832	3,2	7
Poremećaji iz spektra autizma	894	1,0	2
Gluhosljepoća	6	< 0,1	< 0,1

Tablica 93.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	540	5.217	10.097
	m	619	4.562	8.356
Višestruka oštećenja	ž	941	4.444	8.876
	m	1.669	6.016	6.435
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	438	4.471	10.258
	m	475	4.683	6.465
Mentalna oštećenja	ž	484	3.161	4.971
	m	1.035	8.232	5.353
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	1.510	2.141	3.602
	m	1.946	2.638	3.027
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	988	531	119
	m	1.919	980	149
Oštećenja vida	ž	88	445	957
	m	109	573	766
Oštećenja sluha	ž	64	397	926
	m	96	533	857
Intelektualna oštećenja	ž	179	870	141
	m	310	1.217	120
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	47	611	671
	m	49	765	689
Poremećaji iz spektra autizma	ž	147	65	10
	m	464	194	14
Gluhosljepoća	ž	0	1	1
	m	0	2	2

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-152) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50), dok najčešće dijagnoze oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Splitsko-dalmatinskoj županiji 1,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 4.222 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 218 branitelja Domovinskog rata, dok ih 25 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 94 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 94. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	3.686
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutli poremećaji	4.306
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	894
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	77
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	247
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	3.030
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	2.094
H90-H95	Drugi poremećaji uha	2.760
Q90	Down-sindrom	273
S48	Amputacija obje nadlaktice	2
S58	Amputacija obje podlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	726

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Splitsko-dalmatinske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 95.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 95.a i 95.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 95.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	3.356	12.879	12.285	6.400	36	34.956
Psihičke bolesti	1.142	3.179	2.595	1.607	9.160	17.683
Tjelesno oštećenje	1.577	3.206	1.988	1.305	2	8.078
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	938	1.653	1.105	157	53	3.906
Kronične bolesti kod djece	850	1.746	741	564	1	3.902
Intelektualne teškoće	29	144	473	1.521	518	2.685
Poremećaj glasa, jezika i govora	29	56	27	41	2.253	2.406
Oštećenje vida	657	373	363	360	601	2.354
Oštećenje sluha	605	428	330	56	456	1.875
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.041
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	205	504	54	763
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 95.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	102	7.482	12.669
	m	86	5.339	9.278
Psihičke bolesti	ž	111	2.376	3.630
	m	219	6.930	4.417
Tjelesno oštećenje	ž	74	1.392	3.081
	m	85	1.650	1.796
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	1379	74	-
	m	2340	113	-
Kronične bolesti kod djece	ž	1615	202	-
	m	1863	222	-
Intelektualne teškoće	ž	156	834	134
	m	273	1.174	114
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	433	425	26
	m	664	820	38
Oštećenje vida	ž	51	333	836
	m	53	443	638
Oštećenje sluha	ž	49	279	505
	m	76	392	574
Višestruke teškoće	ž	125	220	3
	m	211	478	4
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	122	46	5
	m	412	171	7
Gluhosljepoća	ž	0	1	0
	m	0	1	0

U tablici 96 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Splitsko-dalmatinskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 96. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	4.859	5.530	10.389
Pomagala kod šećerne bolesti	4.440	3.219	7.659
Pomagala za urogenitalni sustav	2.254	5.260	7.514
Druga pomagala	1.201	2.844	4.045
Pomagala za kretanje	1.640	1.947	3.587
Ortoze	949	1.378	2.327
Obloge za rane	1.149	1.028	2.177
Slušna i surdotehnička pomagala	1.073	892	1.965
Ortopedske cipele	613	607	1.220
Pomagala za disanje	492	299	791
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	394	286	680
Potrošni dijelovi za proteze za noge	247	62	309
Proteze za noge	247	62	309
Pomagala za govor	73	10	83
Pomagala za dijalizu	26	12	38
Proteze za ruke	20	8	28
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	2	2
Ukupno	19.677	23.446	43.123

17. Šibensko-kninska županija

17.1. Opći sociodemografski podaci

U Šibensko-kninskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 23.446 osoba s invaliditetom od čega je 12.699 muškog spola (54,2%) i 10.747 ženskog spola (45,8%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 24,4% ukupnog stanovništva Šibensko-kninske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 13.605 (58%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 7,9% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Šibensko-kninska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka ima prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Šibensko-kninske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 97 i 98.

Iz Šibensko-kninske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 641 osobu s većim brojem muških osoba (65%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Šibensko-kninskoj županiji živi 2.231 branitelj s invaliditetom te 122 osobe koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 97. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Šibensko-kninske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
ŠIBENIK	9.830	41,9	103
KNIN	3.355	14,3	35
DRNIŠ	1.973	8,4	21
VODICE	1.565	6,7	16
SKRADIN	930	4,0	10
KISTANJE	797	3,4	8
BILICE	580	2,5	6
UNEŠIĆ	536	2,3	6
ROGOZNICA	497	2,1	5
RUŽIĆ	487	2,1	5
TISNO	483	2,1	5
PRIMOŠTEN	446	1,9	5
PIROVAC	383	1,6	4
BISKUPIJA	337	1,4	4
TRIBUNJ	297	1,3	3
PROMINA	284	1,2	3
MURTER - KORNATI	280	1,2	3
ERVENIK	193	0,8	2
KIJEVO	98	0,4	1
CIVLJANE	74	0,3	1
Nepoznato	21	0,1	0,2
Ukupno	23.446		

Tablica 98. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Šibensko-kninske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BILICE	28	19	127	72	171	163
BISKUPIJA	8	6	30	20	123	150
CIVLJANE	1	1	8	5	24	35
DRNIŠ	48	37	450	262	608	568
ERVENIK	1	4	18	14	78	78
KIJEVO	1	1	22	9	41	24
KISTANJE	32	23	117	98	239	288
KNIN	183	95	786	565	819	907
MURTER - KORNATI	22	9	56	46	73	74
PIROVAC	17	8	82	36	141	99
PRIMOŠTEN	17	13	74	66	153	123
PROMINA	9	8	57	29	101	80
ROGOZNICA	27	13	83	52	176	146
RUŽIĆ	18	8	125	49	135	152
SKRADIN	34	19	228	97	308	244
ŠIBENIK	525	350	1.964	1.386	2.696	2.909
TISNO	29	14	79	81	150	130
TRIBUNJ	23	11	58	38	93	74
UNEŠIĆ	15	9	94	39	159	220
VODICE	95	64	357	213	448	388

17.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 99.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 99.b.

Tablica 99.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	9.248	39,4	96
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	9.231	39,4	96
Oštećenja lokomotornog sustava	9.069	38,7	95
Mentalna oštećenja	6.109	26,1	64
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.859	16,5	40
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.146	4,9	12
Oštećenja vida	1.030	4,4	11
Oštećenja perifernog živčanog sustava	982	4,2	10
Oštećenja sluha	906	3,9	9
Intelektualna oštećenja	753	3,2	8
Poremećaji iz spektra autizma	162	0,7	2

Tablica 99.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	132	1.115	3.573
	m	254	1.573	2.601
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	117	1.207	3.611
	m	118	1.158	3.020
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	46	1.146	4.103
	m	42	1.285	2.447
Mentalna oštećenja	ž	53	767	1.208
	m	143	2.138	1.800
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	177	499	1.208
	m	204	659	1.112
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	173	147	88
	m	406	256	76
Oštećenja vida	ž	25	128	365
	m	36	174	302
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	11	161	291
	m	19	190	310
Oštećenja sluha	ž	17	95	314
	m	46	130	304
Intelektualna oštećenja	ž	41	229	32
	m	78	334	39
Poremećaji iz spektra autizma	ž	19	12	1
	m	90	38	2

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Šibensko-kninskoj županiji 0,3%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 780 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 77 branitelja Domovinskog rata, dok ih 9 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 100 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 100. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.107
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutli poremećaji	1.173
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	162
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	21
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	73
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	983
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	831
H90-H95	Drugi poremećaji uha	902
Q90	Down-sindrom	53
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	145

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Šibensko-kninske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 101.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 101.a i 101.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 101.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	795	3.662	6.144	1.917	3	12.521
Psihičke bolesti	143	1.315	864	331	1.872	4.525
Tjelesno oštećenje	244	1.376	703	240	0	2.563
Oštećenje vida	157	129	103	145	186	720
Intelektualne teškoće	10	60	112	311	220	713
Kronične bolesti kod djece	98	212	198	86	0	594
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	47	237	205	59	6	554
Poremećaj glasa, jezika i govora	3	10	11	9	480	513
Oštećenje sluha	33	160	84	19	145	441
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	20	116	10	146
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	122

Tablica 101.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	43	1.965	5.121
	m	22	1.663	3.707
Psihičke bolesti	ž	13	625	663
	m	12	1.843	1.369
Tjelesno oštećenje	ž	33	291	1.096
	m	34	414	695
Oštećenje vida	ž	15	86	250
	m	21	121	227
Intelektualne teškoće	ž	38	218	31
	m	68	325	33
Kronične bolesti kod djece	ž	256	21	-
	m	290	27	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	181	15	-
	m	347	11	-
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	70	108	6
	m	146	176	7
Oštećenje sluha	ž	13	73	92
	m	40	80	143
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	17	9	1
	m	82	36	1
Višestruke teškoće	ž	11	29	0
	m	31	50	1

U tablici 102 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Šibensko-kninskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 102. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.581	1.653	3.234
Pomagala kod šećerne bolesti	1.423	1.029	2.452
Pomagala za urogenitalni sustav	571	1.504	2.075
Pomagala za kretanje	572	744	1.316
Ortoze	312	676	988
Druga pomagala	269	630	899
Obloge za rane	310	273	583
Slušna i surdotehnička pomagala	285	238	523
Ortopedske cipele	214	185	399
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	99	50	149
Pomagala za disanje	91	36	127
Potrošni dijelovi za proteze za noge	72	26	98
Proteze za noge	72	24	96
Pomagala za govor	22	3	25
Proteze za ruke	4	3	7
Pomagala za dijalizu	2	3	5
Ukupno	5.899	7.077	12.976

18. Varaždinska županija**18.1. Opći sociodemografski podaci**

U Varaždinskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., žive 29.253 osobe s invaliditetom od čega je 14.313 muškog spola (48,9%) i 14.940 ženskog spola (51,1%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 18,4% ukupnog stanovništva Varaždinske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 14.185 (48,5%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 11% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Varaždinska županija iznad prosjeka RH za dobnu skupinu 65+, ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi i ukupnu prevalenciju, a malo ispod prosjeka za radno-aktivnu dobnu skupinu (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Varaždinske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 103 i 104.

Iz Varaždinske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 2.217 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Varaždinskoj županiji živi 1.160 branitelja s invaliditetom te 70 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 103. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Varaždinske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VARAŽDIN	7.499	25,6	47
IVANEC	2.363	8,1	15
NOVI MAROF	2.114	7,2	13
LUDBREG	1.746	6,0	11
LEPOGLAVA	1.221	4,2	8
VARAŽDINSKE TOPLICE	1.146	3,9	7
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	1.120	3,8	7
MARUŠEVEC	1.094	3,7	7
GORNJI KNEGINEC	971	3,3	6
SRAČINEC	844	2,9	5
VIDOVEC	832	2,8	5
PETRIJANEC	813	2,8	5
CESTICA	730	2,5	5
MARTIJANEC	704	2,4	4
BEDNJA	702	2,4	4
SVETI ĐURĐ	653	2,2	4
SVETI ILIJA	615	2,1	4
JALŽABET	606	2,1	4
VINICA	529	1,8	3
MALI BUKOVEC	395	1,4	2
BREZNICA	372	1,3	2
BERETINEC	360	1,2	2
LJUBEŠĆICA	355	1,2	2
KLENOVNIK	350	1,2	2
DONJA VOĆA	349	1,2	2
VISOKO	267	0,9	2
BREZNIČKI HUM	252	0,9	2
VELIKI BUKOVEC	247	0,8	2
Nepoznato	4	< 0,1	< 0,1
Ukupno	29.253		

Tablica 104. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Varaždinske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDNJA	30	19	200	110	161	182
BERETINEC	17	15	91	79	79	79
BREZNICA	29	27	74	60	86	96
BREZNIČKI HUM	12	4	64	45	52	75
CESTICA	60	46	172	180	131	141
DONJA VOČA	27	13	90	68	85	66
GORNJI KNEGINEC	74	49	220	197	201	230
IVANEC	117	90	470	443	530	713
JALŽABET	38	27	136	119	118	168
KLENOVNIK	19	8	89	68	77	89
LEPOGLAVA	77	57	289	228	266	304
LUDBREG	110	80	323	322	367	544
LJUBEŠĆICA	18	19	75	70	84	89
MALI BUKOVEC	22	25	76	78	80	114
MARTIJANEC	63	28	130	142	135	206
MARUŠEVEC	49	40	220	202	264	319
NOVI MAROF	127	79	499	425	465	519
PETRIJANEC	70	56	213	198	130	146
SRAČINEC	67	41	176	182	177	201
SVETI ĐURĐ	48	30	124	102	150	199
SVETI ILIJA	48	33	136	126	122	150
TRNOVEC BARTOLOVEČKI	63	52	242	221	244	298
VARAŽDIN	496	358	1.470	1.377	1.517	2.281
VARAŽDINSKE TOPLICE	70	53	267	205	259	292
VELIKI BUKOVEC	17	10	45	52	51	72
VIDOVEC	76	46	185	152	172	201
VINICA	29	22	98	107	135	138
VISOKO	13	17	49	54	63	71

18.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 105.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 105.b.

Tablica 105.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	12.911	44,1	81
Oštećenja lokomotornog sustava	11.433	39,1	72
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	10.672	36,5	67
Mentalna oštećenja	6.506	22,2	41
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	5.941	20,3	37
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	2.213	7,6	14
Intelektualna oštećenja	1.878	6,4	12
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.574	5,4	10
Oštećenja sluha	1.437	4,9	9
Oštećenja vida	1.164	4,0	7
Poremećaji iz spektra autizma	251	0,9	2
Gluhoslijepečća	8	< 0,1	0,1

Tablica 105.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	358	2.603	3.872
	m	609	2.838	2.631
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	110	2.161	4.310
	m	104	2.018	2.730
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	177	2.249	3.706
	m	248	1.577	2.715
Mentalna oštećenja	ž	165	1.248	1.526
	m	331	2.000	1.236
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	407	993	1.552
	m	533	1.127	1.329
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	390	305	108
	m	709	574	127
Intelektualna oštećenja	ž	148	574	102
	m	181	786	87
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	16	446	418
	m	23	340	331
Oštećenja sluha	ž	43	200	475
	m	54	247	418
Oštećenja vida	ž	62	181	324
	m	69	253	275
Poremećaji iz spektra autizma	ž	44	15	1
	m	139	42	10
Gluhosljepoća	ž	0	0	1
	m	0	5	2

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Varaždinskoj županiji 0,5%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.590 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 55 branitelja Domovinskog rata, dok ih 3 imaju 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 106 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 106. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.541
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.066
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	251
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	52
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	99
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.658
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	733
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.414
Q90	Down-sindrom	94
S78	Amputacija obje natkoljenice	3
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	248

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Varaždinske županije su kronične bolesti te tjelesno oštećenje (tablica 107.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 107.a i 107.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 107.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.888	3.572	3.961	2.494	10	11.925
Tjelesno oštećenje	1.450	2.078	1.297	759	6	5.590
Psihičke bolesti	425	746	709	342	1.981	4.203
Intelektualne teškoće	108	150	269	561	611	1.699
Poremećaj glasa, jezika i govora	57	51	39	41	1.108	1.296
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.136
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	146	276	587	56	12	1.077
Kronične bolesti kod djece	136	290	460	167	0	1.053
Oštećenje sluha	235	257	241	43	167	943
Oštećenje vida	301	167	132	137	171	908
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	84	111	16	211
Gluhosljepoća	-	-	2	4	1	7

Tablica 107.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	55	2.762	4.139
	m	68	2.038	2.863
Tjelesno oštećenje	ž	55	1.099	2.151
	m	65	1.019	1.201
Psihičke bolesti	ž	63	881	897
	m	101	1.482	779
Intelektualne teškoće	ž	117	526	98
	m	148	728	82
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	241	227	14
	m	371	425	18
Višestruke teškoće	ž	70	359	1
	m	124	581	1
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	409	14	-
	m	629	25	-
Kronične bolesti kod djece	ž	442	48	-
	m	514	49	-
Oštećenje sluha	ž	25	136	307
	m	36	158	281
Oštećenje vida	ž	55	125	262
	m	63	186	217
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	38	12	1
	m	120	32	8
Gluhosljepoća	ž	0	0	1
	m	0	4	2

U tablici 108 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Varaždinskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 108. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.574	1.906	3.480
Pomagala kod šećerne bolesti	1.558	1.262	2.820
Pomagala za urogenitalni sustav	643	1.472	2.115
Pomagala za kretanje	790	917	1.707
Druga pomagala	360	862	1.222
Slušna i surdotehnička pomagala	500	426	926
Obloge za rane	339	341	680
Ortoze	274	361	635
Ortopedske cipele	210	227	437
Pomagala za disanje	170	84	254
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	147	87	234
Potrošni dijelovi za proteze za noge	81	17	98
Proteze za noge	80	17	97
Pomagala za govor	52	7	59
Proteze za ruke	10	2	12
Pomagala za dijalizu	5	3	8
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	1	2
Ukupno	6.794	7.992	14.786

19. Virovitičko-podravska županija**19.1. Opći sociodemografski podaci**

U Virovitičko-podravskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 15.746 osoba s invaliditetom od čega je 8.317 muškog spola (52,8%) i 7.429 ženskog spola (47,2%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 23,4% ukupnog stanovništva Virovitičko-podravske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 7.671 (48,7%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,4% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Virovitičko-podravska županija iznad prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Virovitičko-podravske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 109 i 110.

Tablica 109. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Virovitičko-podravske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VIROVITICA	4.292	27,3	64
SLATINA	2.608	16,6	39
PITOMAČA	1.849	11,7	28
SUHOPOLJE	1.271	8,1	19
ORAHOVICA	856	5,4	13
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	794	5,0	12
LUKAČ	618	3,9	9
GRADINA	610	3,9	9
ČAČINCI	477	3,0	7
SOPJE	455	2,9	7
VOĆIN	385	2,4	6
ČAĐAVICA	350	2,2	5
ZDENCI	322	2,0	5
NOVA BUKOVICA	310	2,0	5
MIKLEUŠ	307	1,9	5
CRNAC	237	1,5	4
Nepoznato	5	< 0,1	0,1
Ukupno	15.746		

Tablica 110. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Virovitičko-podravske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
CRNAC	11	13	60	33	67	53
ČAČINCI	26	25	122	81	117	106
ČAĐAVICA	19	12	89	53	92	85
GRADINA	32	19	186	119	125	129
LUKAČ	29	32	141	96	155	165
MIKLEUŠ	14	12	69	59	73	80
NOVA BUKOVICA	12	11	85	36	83	83
ORAHOVICA	47	31	196	150	202	230
PITOMAČA	118	70	455	357	350	499
SLATINA	165	114	547	455	642	685
SOPJE	26	25	105	72	104	123
SUHOPOLJE	78	48	307	235	295	308
ŠPIŠIĆ BUKOVICA	56	44	217	128	161	188
VIROVITICA	290	192	936	732	1.019	1.123
VOĆIN	24	17	100	79	103	62
ZDENCI	26	7	65	64	74	86

Iz Virovitičko-podravске županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 845 osoba s većim brojem muških osoba (61%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Virovitičko-podravskoj županiji živi 1.570 branitelja s invaliditetom te 69 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

19.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravске županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 111.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 111.b.

Tablica 111.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	7.209	45,8	107
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	6.387	40,6	95
Oštećenja lokomotornog sustava	5.843	37,1	87
Mentalna oštećenja	4.802	30,5	71
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.228	20,5	48
Intelektualna oštećenja	1.180	7,5	18
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.036	6,6	15
Oštećenja vida	836	5,3	12
Oštećenja sluha	704	4,5	10
Oštećenja perifernog živčanog sustava	597	3,8	9
Poremećaji iz spektra autizma	117	0,7	2
Gluhosljepoća	2	< 0,1	< 0,1

Tablica 111.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	185	1.250	2.323
	m	359	1.483	1.609
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	110	1.192	2.268
	m	140	940	1.737
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	51	1.016	2.134
	m	53	1.181	1.408
Mentalna oštećenja	ž	83	715	1.141
	m	206	1.529	1.128
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	134	497	1.013
	m	182	625	777
Intelektualna oštećenja	ž	109	351	53
	m	200	425	42
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	194	130	59
	m	406	185	62
Oštećenja vida	ž	23	132	297
	m	27	162	195
Oštećenja sluha	ž	15	54	245
	m	16	132	242
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	1	134	129
	m	8	169	156
Poremećaji iz spektra autizma	ž	20	4	0
	m	68	18	7
Gluhosljepoća	ž	1	0	0
	m	0	0	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Virovitičko-podravskoj županiji 0,2%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 683 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 49 branitelja Domovinskog rata, dok ih 6 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 112 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 112. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.320
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	734
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	117
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	24
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	53
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	860
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	705
H90-H95	Drugi poremećaji uha	688
Q90	Down-sindrom	43
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	92

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Virovitičko-podravске županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 113.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 113.a i 113.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 113.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	1.635	2.706	2.386	1.127	6	7.860
Psihičke bolesti	348	979	712	187	1.384	3.610
Tjelesno oštećenje	939	1.254	763	572	2	3.530
Intelektualne teškoće	8	135	291	342	328	1.104
Kronične bolesti kod djece	183	271	157	87	0	698
Oštećenje vida	117	109	100	118	107	551
Oštećenje sluha	132	152	68	22	88	462
Poremećaj glasa, jezika i govora	17	26	3	5	371	422
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	102	139	136	27	2	406
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	374
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	22	75	4	101
Gluhosljepoća	-	-	0	2	0	2

Tablica 113.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	15	1.651	2.956
	m	14	1.274	1.950
Psihičke bolesti	ž	25	579	834
	m	29	1.241	902
Tjelesno oštećenje	ž	52	497	1.562
	m	44	557	818
Intelektualne teškoće	ž	98	338	52
	m	166	409	41
Kronične bolesti kod djece	ž	299	19	-
	m	359	21	-
Oštećenje vida	ž	8	81	218
	m	17	107	120
Oštećenje sluha	ž	7	38	155
	m	14	83	165
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	80	87	1
	m	135	112	7
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	136	2	-
	m	263	5	-
Višestruke teškoće	ž	82	72	1
	m	104	113	2
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	16	3	0
	m	64	16	2
Gluhosljepoća	ž	1	0	0
	m	0	0	1

U tablici 114 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Virovitičko-podravskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 114. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.061	912	1.973
Pomagala kod šećerne bolesti	858	590	1.448
Pomagala za urogenitalni sustav	375	818	1.193
Pomagala za kretanje	472	556	1.028
Druga pomagala	177	359	536
Ortoze	241	284	525
Ortopedske cipele	256	230	486
Obloge za rane	180	166	346
Slušna i surdotehnička pomagala	203	129	332
Pomagala za disanje	86	37	123
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	53	41	94
Proteze za noge	54	8	62
Potrošni dijelovi za proteze za noge	53	7	60
Pomagala za govor	26	4	30
Proteze za ruke	5	1	6
Pomagala za dijalizu	2	0	2
Ukupno	4.102	4.142	8.244

20. Vukovarsko-srijemska županija**20.1. Opći sociodemografski podaci**

U Vukovarsko-srijemskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 29.867 osoba s invaliditetom od čega je 16.326 muškog spola (54,7%) i 13.541 ženskog spola (45,3%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 21,8% ukupnog stanovništva Vukovarsko-srijemske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 14.740 (49,4%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 8,5% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Vukovarsko-srijemska županija iznad prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju, a ispod prosjeka za prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Vukovarsko-srijemske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 115 i 116.

Iz Vukovarsko-srijemske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.911 osoba s većim brojem muških osoba (63%). Višestruka oštećenja, oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja te intelektualna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Vukovarsko-srijemskoj županiji žive 3.534 branitelja s invaliditetom te 229 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i porača.

Tablica 115. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Vukovarsko-srijemske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VINKOVCI	6.347	21,3	46
VUKOVAR	5.802	19,4	42
ŽUPANJA	1.669	5,6	12
IVANKOVO	1.169	3,9	9
NUŠTAR	1.036	3,5	8
OTOK	1.007	3,4	7
ILOK	972	3,3	7
STARI JANKOVCI	854	2,9	6
TRPINJA	767	2,6	6
DRENOVCI	716	2,4	5
NIJEMCI	713	2,4	5
BOROVO	689	2,3	5
ANDRIJAŠEVCI	668	2,2	5
CERNA	658	2,2	5
VRBANJA	541	1,8	4
BOŠNJACI	508	1,7	4
JARMINA	494	1,7	4
GUNJA	488	1,6	4
PRIVLAKA	485	1,6	4
STARI MIKANOVCI	470	1,6	3
BABINA GREDA	459	1,5	3
MARKUŠICA	443	1,5	3
TOVARNIK	443	1,5	3
GRADIŠTE	399	1,3	3
BOGDANOVCI	377	1,3	3
TOŘDINCI	342	1,1	3
ŠTITAR	310	1,0	2
VOĐINCI	307	1,0	2
TOMPOJEVCI	296	1,0	2
LOVAS	266	0,9	2
NEGOSLAVCI	160	0,5	1
Nepoznato	12	< 0,1	0,1
Ukupno	29.867		

Tablica 116. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Vukovarsko-srijemske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 – 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
ANDRIJAŠEVCI	30	24	209	103	162	140
BABINA GREDA	43	27	130	81	101	77
BOGDANOVCI	18	10	92	56	121	80
BOROVO	25	12	119	90	204	239
BOŠNJACI	34	12	141	102	109	110
CERNA	21	24	206	120	149	138
DRENOVCI	36	12	206	146	154	162
GRADIŠTE	27	10	132	57	88	85
GUNJA	22	10	127	109	120	100
ILOK	38	32	255	163	256	228
IVANKOVO	57	46	311	219	281	255
JARMINA	21	15	144	75	118	121
LOVAS	7	12	52	46	88	61
MARKUŠICA	16	14	74	63	126	150
NEGOSLAVCI	6	3	28	29	50	44
NIJEMCI	34	18	215	112	169	165
NUŠTAR	56	56	281	182	248	213
OTOK	47	30	304	169	236	221
PRIVLAKA	38	13	110	82	121	121
STARI JANKOVCI	51	31	208	132	224	208
STARI MIKANOVCI	26	14	124	91	107	108
ŠTITAR	15	13	98	53	67	64
TOMPOJEVCI	11	3	77	42	88	75
TORDINCI	19	13	114	62	79	55
TOVARNIK	25	11	118	85	121	83
TRPINJA	26	23	127	131	202	258
VINKOVCI	295	271	1.493	1.139	1.470	1.679
VOĐINCI	22	16	86	54	65	64
VRBANJA	29	16	173	84	99	140
VUKOVAR	316	190	1.371	853	1.483	1.589
ŽUPANJA	78	54	418	322	382	415

20.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja drugih organa i organskih sustava te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 117.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 117.b.

Tablica 117.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	11.871	39,7	87
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodne anomalije i rijetke bolesti	10.920	36,6	80
Oštećenja lokomotornog sustava	9.990	33,4	73
Mentalna oštećenja	8.826	29,6	65
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	4.685	15,7	34
Intelektualna oštećenja	1.831	6,1	13
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.807	6,1	13
Oštećenja vida	1.478	4,9	11
Oštećenja sluha	1.176	3,9	9
Oštećenja perifernog živčanog sustava	976	3,3	7
Poremećaji iz spektra autizma	284	1,0	2
Gluhosljepoća	7	< 0,1	0,1

Tablica 117.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	299	1.980	3.473
	m	540	2.833	2.746
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	137	2.075	3.731
	m	187	1.790	3.000
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	68	1.535	3.635
	m	54	2.133	2.565
Mentalna oštećenja	ž	67	1.283	1.783
	m	177	3.153	2.363
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	252	763	1.214
	m	346	960	1.150
Intelektualna oštećenja	ž	164	562	72
	m	245	722	66
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	216	386	100
	m	411	560	134
Oštećenja vida	ž	45	205	547
	m	48	254	379
Oštećenja sluha	ž	29	140	417
	m	42	195	353
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	8	180	230
	m	19	285	254
Poremećaji iz spektra autizma	ž	44	17	1
	m	159	54	9
Gluhosljepoća	ž	1	2	2
	m	0	1	1

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini ostalih oblika srčanih bolesti (I30-I52) i zloćudnoj novotvorini dojke (C50), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Vukovarsko-srijemskoj županiji 0,4%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.035 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 116 branitelja Domovinskog rata, dok ih 9 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 118 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 118. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.494
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.352
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	284
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	41
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	92
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.203
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	1.007
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.135
Q90	Down-sindrom	98
S48	Amputacija obje nadlaktice	1
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	1
G35	Multipla skleroza	181

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Vukovarsko-srijemske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 119.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 119.a i 119.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 119.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	5.723	4.287	2.514	2.306	11	14.841
Psihičke bolesti	1.496	1.884	971	222	2.983	7.556
Tjelesno oštećenje	1.724	1.975	991	821	2	5.513
Intelektualne teškoće	119	231	355	631	427	1.763
Oštećenje vida	461	293	158	235	179	1.326
Poremećaj glasa, jezika i govora	80	104	62	97	806	1.149
Kronične bolesti kod djece	187	360	348	167	0	1.062
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	926
Oštećenje sluha	470	187	77	26	147	907
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	92	275	146	75	6	594
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	44	182	22	248
Gluhosljepoća	-	-	0	7	0	7

Tablica 119.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	25	3.112	5.346
	m	47	2.638	3.673
Psihičke bolesti	ž	21	1.092	1.579
	m	49	2.758	2.057
Tjelesno oštećenje	ž	83	734	2.441
	m	79	869	1.307
Intelektualne teškoće	ž	157	548	69
	m	232	695	62
Oštećenje vida	ž	42	189	499
	m	43	220	333
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	84	329	53
	m	144	461	78
Kronične bolesti kod djece	ž	476	29	-
	m	520	37	-
Višestruke teškoće	ž	150	202	0
	m	226	347	1
Oštećenje sluha	ž	22	117	315
	m	33	150	270
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	202	5	-
	m	370	17	-
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	40	11	0
	m	156	39	2
Gluhosljepoća	ž	1	2	2
	m	0	1	1

U tablici 120 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Vukovarsko-srijemskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflotehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 120. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflotehnička pomagala	1.874	1.565	3.439
Pomagala kod šećerne bolesti	1.671	1.045	2.716
Pomagala za urogenitalni sustav	560	1.018	1.578
Pomagala za kretanje	734	772	1.506
Druga pomagala	351	631	982
Ortoze	341	433	774
Slušna i surdotehnička pomagala	410	269	679
Ortopedske cipele	277	211	488
Obloge za rane	254	195	449
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	107	83	190
Pomagala za disanje	120	45	165
Potrošni dijelovi za proteze za noge	110	22	132
Proteze za noge	109	23	132
Pomagala za govor	31	4	35
Proteze za ruke	9	4	13
Pomagala za dijalizu	6	1	7
Ortoproteze i elektronički uređaji	0	1	1
Ukupno	6.964	6.322	13.286

21. Zadarska županija

21.1. Opći sociodemografski podaci

U Zadarskoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 25.999 osoba s invaliditetom od čega su 14.802 muškog spola (56,9%) i 11.197 ženskog spola (43,1%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 15,7% ukupnog stanovništva Zadarske županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 13.353 (51,4%), su u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 10,5% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zadarska županija ispod prosjeka RH za prevalenciju u dječjoj dobi, radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ te za ukupnu prevalenciju (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zadarske županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 121 i 121.

Tablica 121. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zadarske županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
ZADAR	10.345	39,8	62
BENKOVAC	1.974	7,6	12
POLIČNIK	877	3,4	5
OBROVAC	844	3,2	5
BIOGRAD NA MORU	796	3,1	5
SUKOŠAN	747	2,9	5
SVETI FILIP I JAKOV	737	2,8	4
POSEDARJE	660	2,5	4
GRAČAC	657	2,5	4
VIR	638	2,5	4
BIBINJE	596	2,3	4
PREKO	518	2,0	3
PAKOŠTANE	517	2,0	3
RAŽANAC	503	1,9	3
PAG	459	1,8	3
NIN	408	1,6	2
ZEMUNIK DONJI	407	1,6	2
STANKOVCI	402	1,5	2
NOVIGRAD	393	1,5	2
PAŠMAN	359	1,4	2
STARIGRAD	348	1,3	2
VRSI	335	1,3	2
ŠKABRNJA	322	1,2	2
PRIVLAKA	291	1,1	2
SALI	269	1,0	2
JASENICE	265	1,0	2
GALOVAC	253	1,0	2
POLAČA	245	0,9	1
KALI	233	0,9	1
LIŠANE OSTROVIČKE	159	0,6	1
KUKLJICA	128	0,5	1
KOLAN	113	0,4	1
POVLJANA	102	0,4	1
TKON	90	0,3	1
Nepoznato	9	< 0,1	0,1
Ukupno	25.999		

Tablica 122. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Zadarske županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BENKOVAC	95	66	531	263	621	398
BIBINJE	54	22	167	76	160	117
BIOGRAD NA MORU	49	41	180	125	185	216
GALOVAC	14	8	67	23	88	53
GRAČAC	18	7	124	92	216	200
JASENICE	14	8	70	29	92	52
KALI	9	4	46	21	78	75
KOLAN	6	2	12	16	42	35
KUKLJICA	3	1	25	9	45	45
LIŠANE OSTROVIČKE	2	1	40	27	58	31
NIN	24	20	84	69	116	95
NOVIGRAD	15	13	98	63	135	69
OBROVAC	23	18	204	111	255	233
PAG	23	15	82	60	133	146
PAKOŠTANE	36	18	115	83	157	108
PAŠMAN	13	8	51	50	123	114
POLAČA	10	8	63	34	72	58
POLIČNIK	52	33	248	142	254	148
POSEDARJE	35	27	182	101	179	136
POVLJANA	5	3	15	12	33	34
PREKO	35	22	104	66	154	137
PRIVLAKA	13	7	66	34	98	73
RAŽANAC	31	14	116	68	177	97
SALI	9	4	41	51	95	69
STANKOVCI	31	18	98	42	128	85
STARIGRAD	8	11	90	37	129	73
SUKOŠAN	51	32	201	109	187	167
SVETI FILIP I JAKOV	43	25	169	111	219	170
ŠKABRNJA	15	19	97	42	87	62
TKON	8	8	15	8	33	18
VIR	26	11	110	75	222	194
VRSI	24	21	56	44	106	84
ZADAR	897	500	2.297	1.802	2.328	2.521
ZEMUNIK DONJI	20	14	79	62	138	94

Iz Zadarske županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 1.590 osoba s većim brojem muških osoba (66%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zadarskoj županiji živi 3.131 branitelj s invaliditetom te 221 osoba koja ima posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

21.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zadarske županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su oštećenja drugih organa i organskih sustava, višestruka oštećenja te oštećenja lokomotornog sustava (tablica 123.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 123.b.

Tablica 123.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	8.603	33,1	52
Višestruka oštećenja	7.685	29,6	46
Oštećenja lokomotornog sustava	7.073	27,2	43
Mentalna oštećenja	6.666	25,6	40
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	3.653	14,1	22
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	1.908	7,3	12
Oštećenja vida	1.013	3,9	6
Intelektualna oštećenja	957	3,7	6
Oštećenja perifernog živčanog sustava	859	3,3	5
Oštećenja sluha	667	2,6	4
Poremećaji iz spektra autizma	315	1,2	2

Tablica 123.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirođene anomalije i rijetke bolesti	ž	114	1.520	2.798
	m	166	1.266	2.739
Višestruka oštećenja	ž	145	1.127	2.236
	m	329	1.651	2.197
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	38	1.076	2.433
	m	43	1.389	2.094
Mentalna oštećenja	ž	66	834	1.146
	m	187	2.490	1.943
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	119	614	939
	m	173	773	1.035
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	424	197	47
	m	818	363	59
Oštećenja vida	ž	19	110	332
	m	27	167	358
Intelektualna oštećenja	ž	98	237	52
	m	141	377	52
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	11	144	198
	m	12	214	280
Oštećenja sluha	ž	25	98	170
	m	35	139	200
Poremećaji iz spektra autizma	ž	46	18	2
	m	186	55	8

Najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50), dok najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini dorzopatija (M40-M54).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zadarskoj županiji 0,5%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega je 1.557 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 124 branitelja Domovinskog rata, dok ih 18 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 124 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 124. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	957
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.229
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	315
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	22
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	82
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.084
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	451
H90-H95	Drugi poremećaji uha	642
Q90	Down-sindrom	114
S58	Amputacija obje podlaktice	1
G35	Multipla skleroza	215

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Zadarske županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 125.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 125.a i 125.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 125.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	2.410	2.531	2.292	2.017	17	9.267
Psihičke bolesti	348	576	732	331	3.110	5.097
Tjelesno oštećenje	494	650	588	495	6	2.233
Poremećaj glasa, jezika i govora	7	43	18	35	1.242	1.345
Oštećenje vida	277	185	130	167	204	963
Intelektualne teškoće	3	24	214	448	215	904
Kronične bolesti kod djece	96	205	219	159	0	679
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	68	177	292	60	27	624
Oštećenje sluha	86	106	124	53	113	482
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	28	231	18	277
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	177

Tablica 125.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	49	1.984	3.156
	m	46	1.422	2.610
Psihičke bolesti	ž	23	596	845
	m	66	1.997	1.570
Tjelesno oštećenje	ž	36	459	681
	m	63	411	583
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	306	173	13
	m	519	313	21
Oštećenje vida	ž	18	103	317
	m	23	156	346
Intelektualne teškoće	ž	86	224	52
	m	131	359	52
Kronične bolesti kod djece	ž	273	28	-
	m	362	16	-
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	184	11	-
	m	417	12	-
Oštećenje sluha	ž	18	80	110
	m	30	106	138
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	43	11	0
	m	168	50	5
Višestruke teškoće	ž	9	41	0
	m	49	78	0

U tablici 126 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Zadarskoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 126. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	1.639	1.492	3.131
Pomagala kod šećerne bolesti	1.488	829	2.317
Pomagala za urogenitalni sustav	664	1.091	1.755
Pomagala za kretanje	723	686	1.409
Druga pomagala	267	649	916
Ortoze	366	407	773
Obloge za rane	443	306	749
Ortopedske cipele	312	191	503
Slušna i surdotehnička pomagala	262	194	456
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	152	74	226
Pomagala za disanje	145	76	221
Potrošni dijelovi za proteze za noge	124	19	143
Proteze za noge	122	20	142
Pomagala za govor	22	2	24
Pomagala za dijalizu	12	7	19
Proteze za ruke	7	0	7
Ortoproteze i elektronički uređaji	2	1	3
Ukupno	6.750	6.044	12.794

22. Zagrebačka županija**22.1. Opći sociodemografski podaci**

U Zagrebačkoj županiji, po stanju na dan 28.09.2026., živi 49.991 osoba s invaliditetom od čega je 26.275 muškog spola (52,6%) i 23.716 ženskog spola (47,4%) (tablica 1) te na taj način osobe s invaliditetom čine 16,1% ukupnog stanovništva Zagrebačke županije (tablica 2). Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 22.096 (44,2%), je u dobnoj skupini 65+ godina (tablica 1). Iz tablice 1 moguće je uočiti da je invaliditet prisutan u svim dobnim skupinama, a u udjelu od 16,1% prisutan je i u dječjoj dobi, 0 - 19 godina. Ako se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije, prema navedenim dobnim skupinama, dolazimo do podatka da je Zagrebačka županija ispod prosjeka RH za radno-aktivnu dobnu skupinu, dobnu skupinu 65+ i za ukupnu prevalenciju te da ima iznad prosjeka prevalenciju u dječjoj dobi (tablica 2).

Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zagrebačke županije te razrada prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 127 i 128.

Tablica 127. Prikaz udjela osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu gradova/općina Zagrebačke županije – prevalencija invaliditeta na 1.000 stanovnika

Grad	Broj osoba	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
VELIKA GORICA	10.132	20,3	33
SAMOBOR	5.513	11,0	18
ZAPREŠIĆ	4.164	8,3	13
SVETA NEDELJA	2.762	5,5	9
DUGO SELO	2.605	5,2	8
SVETI IVAN ZELINA	2.588	5,2	8
JASTREBARSKO	2.477	5,0	8
IVANIĆ-GRAD	2.423	4,8	8
VRBOVEC	2.348	4,7	8
BRDOVEC	1.741	3,5	6
KRIŽ	1.255	2,5	4
RUGVICA	1.178	2,4	4
KLOŠTAR IVANIĆ	1.064	2,1	3
BISTRA	1.062	2,1	3
BRCKOVLJANI	975	2,0	3
DUBRAVA	780	1,6	3
KLINČA SELA	777	1,6	3
JAKOVLJE	684	1,4	2
PISAROVINA	632	1,3	2
GRADEC	621	1,2	2
STUPNIK	568	1,1	2
PUŠĆA	430	0,9	1
MARIJA GORICA	405	0,8	1
ORLE	338	0,7	1
KRAŠIĆ	338	0,7	1
POKUPSKO	334	0,7	1
KRAVARSKO	321	0,6	1
FARKAŠEVAC	232	0,5	1
PRESEKA	229	0,5	1
RAKOVEC	221	0,4	1
LUKA	221	0,4	1
DUBRAVICA	219	0,4	1
BEDENICA	206	0,4	1
ŽUMBERAK	133	0,3	0,4
Nepoznato	15	< 0,1	< 0,1
Ukupno	49.991		

Tablica 128. Prikaz broja osoba s invaliditetom prema spolu, dobnim skupinama i gradovima/općinama Zagrebačke županije

Grad	Dobne skupine					
	0 - 19		20 - 64		65+	
	m	ž	m	ž	m	ž
BEDENICA	16	13	49	39	46	43
BISTRA	112	64	253	199	214	220
BRCKOVLJANI	89	46	232	193	219	196
BRDOVEC	187	125	361	330	363	375
DUBRAVA	34	27	197	162	195	165
DUBRAVICA	20	4	54	53	46	42
DUGO SELO	314	203	563	486	510	529
FARKAŠEVAC	14	7	90	52	29	40
GRADEC	51	33	148	109	132	148
IVANIĆ-GRAD	192	155	543	442	511	580
JAKOVLJE	49	36	154	133	158	154
JASTREBARSKO	211	157	431	435	596	647
KLINČA SELA	68	44	155	128	187	195
KLOŠTAR IVANIĆ	96	63	261	193	216	235
KRAŠIĆ	22	19	70	57	82	88
KRAVARSKO	31	12	86	48	93	51
KRIŽ	93	65	279	209	287	322
LUKA	16	10	58	39	48	50
MARIJA GORICA	44	19	76	79	102	85
ORLE	30	21	87	75	61	64
PISAROVINA	43	30	145	113	155	146
POKUPSKO	9	14	105	60	93	53
PRESEKA	15	12	49	46	60	47
PUŠĆA	46	27	89	76	99	93
RAKOVEC	17	9	55	47	40	53
RUGVICA	107	69	279	230	248	245
SAMOBOR	612	451	1.186	933	1.184	1.147
STUPNIK	65	32	112	95	139	125
SVETA NEDELJA	293	193	600	442	620	614
SVETI IVAN ZELINA	191	112	553	469	595	668
VELIKA GORICA	1.107	724	2.102	1.864	1.998	2.337
VRBOVEC	220	120	526	433	499	550
ZAPREŠIĆ	418	319	800	747	777	1.103
ŽUMBERAK	3	2	28	21	50	29

Iz Zagrebačke županije, u Registar osoba s invaliditetom, pristigla su rješenja o primjerenom obliku školovanja za 4.569 osoba s većim brojem muških osoba (64%). Oštećenja govorno-glasovne komunikacije i specifične teškoće učenja, višestruka oštećenja te mentalna oštećenja najčešći su specificirani uzroci koji određuju potrebu primjerenog oblika školovanja. U Zagrebačkoj županiji živi 1.675 branitelja s invaliditetom te 148 osoba koje imaju posljedice ratnih djelovanja iz II svjetskog rata ili su civilni invalidi rata i poraća.

22.2. Vrste oštećenja, oštećenja funkcionalnih sposobnosti i vrste pomagala

Najčešće vrste oštećenja kod osoba s invaliditetom s područja Zagrebačke županije, na temelju Zakona o Registru osoba s invaliditetom (NN 63/22), su višestruka oštećenja, oštećenja lokomotornog sustava te oštećenja drugih organa i organskih sustava (tablica 129.a). Vrste oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe razvrstane prema spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablici 129.b.

Tablica 129.a. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe

Vrste oštećenja	Ukupan broj	% od ukupnog broja osoba s invaliditetom	Prevalencija / 1.000 stanovnika
Višestruka oštećenja	15.158	30,3	49
Oštećenja lokomotornog sustava	14.983	30,0	48
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	14.688	29,4	47
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	10.077	20,2	33
Mentalna oštećenja	9.530	19,1	31
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	5.233	10,5	17
Intelektualna oštećenja	2.376	4,8	8
Oštećenja vida	1.472	2,9	5
Oštećenja sluha	1.386	2,8	4
Oštećenja perifernog živčanog sustava	1.354	2,7	4
Poremećaji iz spektra autizma	565	1,1	2
Gluhosljepoća	16	< 0,1	0,1

Tablica 129.b. Prikaz vrsta oštećenja koje uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Višestruka oštećenja	ž	529	2.824	4.184
	m	1.071	3.315	3.235
Oštećenja lokomotornog sustava	ž	149	2.785	5.089
	m	148	2.815	3.997
Oštećenja drugih organa i organskih sustava, kromosomopatije, prirodene anomalije i rijetke bolesti	ž	284	3.197	4.641
	m	404	2.329	3.833
Oštećenja središnjeg živčanog sustava	ž	968	1.454	2.475
	m	1.276	1.755	2.149
Mentalna oštećenja	ž	316	1.802	1.993
	m	713	2.769	1.937
Oštećenja govorno-glasovne komunikacije	ž	937	787	95
	m	1.760	1.523	131
Intelektualna oštećenja	ž	192	789	58
	m	276	1.001	60
Oštećenja vida	ž	48	275	414
	m	77	314	344
Oštećenja sluha	ž	46	236	332
	m	75	327	370
Oštećenja perifernog živčanog sustava	ž	18	332	297
	m	24	361	322
Poremećaji iz spektra autizma	ž	79	36	15
	m	320	85	30
Gluhosljepoća	ž	0	5	3
	m	0	4	4

Najčešći uzroci oštećenja lokomotornog sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetna dijagnoza pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju skupini artropatija (M00-M25) i dorzopatija (M40-M54), dok najčešći uzroci oštećenja drugih organa i organskih sustava koji uzrokuju invaliditet ili kao komorbiditetne dijagnoze pridonose funkcionalnom oštećenju pripadaju zloćudnoj novotvorini dojke (C50).

Broj osoba sa 100% oštećenjem moguće je prikazati samo, zbog nepostojanja jedinstvenog propisa, prikazom stanja u resorima koji koriste postotke za vrednovanje opsega oštećenja. Takvim načinom prikaza dolazimo do podataka da je u Zagrebačkoj županiji 0,6%, od ukupnog broja osoba s invaliditetom, vještačeno kao osobe sa 100% oštećenjem od čega su 2.443 u bazi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 92 branitelja Domovinskog rata, dok ih 7 ima 100% oštećenje kao posljedicu ratnih ili poratnih događanja u II svjetskom ratu.

U tablici 130 prikazani su podaci o nekim dijagnozama koje se mogu kvalificirati kao teži oblici invaliditeta.

Tablica 130. Prikaz nekih dijagnoza koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu

MKB-šifra	Opis dijagnoze	Broj osoba
F00-F09	Organski i simptomatski duševni poremećaji	1.920
F20-F29	Shizofrenija, shizotipni i sumanutni poremećaji	1.637
F84	Pervazivni razvojni poremećaj (autizam)	565
G10-G13	Sistemne atrofije koje zahvaćaju središnji živčani sustav	65
G70-G73	Bolesti mioneuralne veze i mišića	105
G80-G83	Cerebralna paraliza i ostali paralitični sindromi	1.869
H53-H54	Vidni poremećaji i sljepoća	966
H90-H95	Drugi poremećaji uha	1.323
Q90	Down-sindrom	162
S48	Amputacija obje nadlaktice	4
S78	Amputacija obje natkoljenice	1
S88	Amputacija obje potkoljenice	2
S98	Amputacija oba stopala	1
G35	Multipla skleroza	441

Najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom s područja Zagrebačke županije su kronične bolesti te psihičke bolesti (tablica 131.a). Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti s pripadajućim razradama prema razinama oštećenja te spolu i dobnim skupinama nalaze se u tablicama 131.a i 131.b. Ovdje je važno istaknuti da se oštećenja funkcionalnih sposobnosti procjenjuju od 1.1.2015. godine, odnosno od uspostave jedinstvenog tijela vještačenja.

Tablica 131.a. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema razinama oštećenja

Vrste oštećenja	1. razina	2. razina	3. razina	4. razina	Nedefinirano	Ukupno
Kronične bolesti	2.253	5.610	5.979	3.339	61	17.242
Psihičke bolesti	533	1.177	1.062	465	4.064	7.301
Tjelesno oštećenje	825	1.600	1.087	831	5	4.348
Poremećaj glasa, jezika i govora	149	380	266	70	3.167	4.032
Kronične bolesti kod djece	327	1.074	553	301	0	2.255
Intelektualne teškoće	122	201	279	735	855	2.192
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	474	981	527	94	63	2.139
Višestruke teškoće	-	-	-	-	-	1.314
Oštećenje vida	277	213	150	221	334	1.195
Oštećenje sluha	189	277	252	70	272	1.060
Poremećaji iz autističnog spektra	-	-	174	222	72	468
Gluhosljepoća	-	-	0	10	1	11

Tablica 131.b. Prikaz prema oštećenjima funkcionalnih sposobnosti – razrada prema spolu i dobnim skupinama

Vrste oštećenja	Spol	Dobne skupine		
		0 - 19	20 - 64	65+
Kronične bolesti	ž	80	4.261	5.445
	m	105	3.250	4.101
Psihičke bolesti	ž	97	1.454	1.684
	m	250	2.196	1.620
Tjelesno oštećenje	ž	60	794	1.522
	m	68	941	963
Poremećaj glasa, jezika i govora	ž	721	665	25
	m	1.280	1.295	46
Kronične bolesti kod djece	ž	890	104	-
	m	1137	124	-
Intelektualne teškoće	ž	159	739	55
	m	228	953	58
Razvojne teškoće koje nisu definirane Listom oštećenja	ž	753	65	-
	m	1229	92	-
Višestruke teškoće	ž	215	274	6
	m	356	462	1
Oštećenje vida	ž	30	212	375
	m	39	243	296
Oštećenje sluha	ž	33	187	250
	m	48	261	281
Poremećaji iz autističnog spektra	ž	71	24	8
	m	281	68	16
Gluhosljepoća	ž	0	5	2
	m	0	2	2

U tablici 132 prikazani su podaci o korištenju pomagala kod osoba s invaliditetom u Zagrebačkoj županiji pri čemu su najčešće korištena očna i tiflehnička pomagala, pomagala kod šećerne bolesti i pomagala za urogenitalni sustav.

Tablica 132. Prikaz raspodjele vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom – razrada prema spolu

Vrste pomagala koje koriste osobe s invaliditetom	Spol		Ukupno
	m	ž	
Očna i tiflehnička pomagala	3.216	3.838	7.054
Pomagala kod šećerne bolesti	2.664	1.931	4.595
Pomagala za urogenitalni sustav	1.037	1.867	2.904
Pomagala za kretanje	1.309	1.458	2.767
Druga pomagala	534	1.334	1.868
Ortoze	676	827	1.503
Slušna i surdotehnička pomagala	708	529	1.237
Ortopedske cipele	642	551	1.193
Obloge za rane	533	457	990
Pomagala za disanje	475	262	737
Pomagala za probavni sustav, pomagala za stome	246	188	434
Potrošni dijelovi za proteze za noge	163	53	216
Proteze za noge	159	49	208
Pomagala za govor	76	11	87
Pomagala za dijalizu	5	7	12
Proteze za ruke	8	4	12
Ortoproteze i elektronički uređaji	1	1	2
Ukupno	12.452	13.367	25.819